

Р1568 I 314 / л. 1 / р. 3

С Е Р Б И А Н К А.

Симеоном Милушиновићем Сарајлиом

сочинієна.

ч а с т ч е ш в р ш а.

у Липисци
у Книгопечатниі Брашконфа и Хершела 1826.

СЕРБИЯ

Српски јавни архив

Дат. бр. 319283

Београд

Вшорична обсада Далиграда.

Делиграде заіажало Турства,
Соперниче самог' Цариграда
Прождиравши коніе и іунаке!
Віечно на те жалієпиће Каде,
Особито сад' овога пуша,
Иако те овладаше врази
Изнузив те, ал' не надсилієвши!
Жикий крив іє шпо г' на крв намієни.
Тек' да іюшше палисада' неби
И пад' нишпа, к'о ни допле нієму,
Већ' шопов'ма шєсп недієліа дана
Цєпашє их, цієпліє л' одламаніє
Горє бишіє, већ'ма изгрдишє
Нег' ђулєша, и кумбарє шєжє
Дан-ноћ у град капавшє из' неба;

Преіаднило'с већ' свакоме біеше
Прем смієніива іедна другу воіска
Прокрадавсе измећ' врага ноћу,
И свієжа би заступала града
Од' недієліє до недієліє прве.
Ал' Домузград шшос' освєпліа овда
Іер Миленко браніаше га бодри
С' Танасиєм Чарапићем крепким,
И с' Главашом незнавшим успунит'!
Навираще опєши га Турци,
Раскопаши, поравнієши одма,
Да им оплє непакоспі'с' више,
Ол' из' нієга бар испієрат' Србе
С' шопов' седам непашішућима,
И сав шанац разровиши одма;
Изгибоше, поваліашес' шуда
Око испог' неголема шанца
Тоске пушке, Арнаушкє ризє,
И бієлаче обагрєнє крвіу;
Каршач неке шале ни лїєка!
Нег' и наїзад' преко свєга шога
Принудишес' оставиши Срби
Делиграда и остале шанце;
Свисє кругом изредили бієху,

Па што био, већ' други пут нехте
Очигледно у опасности испу,
Бе за чудо кад' промаше кога
Ціепліе, бомбе, или шибе хипре;
На Іасику измакнусе опле
И Турци их шу опеш' приспигну,
Ал' пошто их Куіунчжиа сміели
Дочекао, и узбио предніе
Са бећар'ма своим' одборнима,
Карађорђа већ' клонивсе најасп',
Описнусе низ' Мораву Србску;
Гушанц' пош'о Црним-вр'ом проћи,
Да му даде Раић будалина . . .
А сва друга на Пешкусе сила
Свали Турска према Смедереву;
Но несміедну' чрез' Мораву напред',
Бог им недо! . . . А не Шишко Іанко
С' придесп' друг'а шу чувавши ушћа;
Све л' му за то и велика фала,
Кад' усудис' из' близа их гледаш',
И пођеког' свребаш' им сеиза,
К'о и деће Живковићу даће,
Ніим' поклаће у сред Београда,
И Вкус сваки клан'іо имсе месу —.

Ах Радичу Капешане старі,
Заслуживши Генералство здавна
Пеш пуш за дан узбиав Французе
А с' храбростіу Фраікор'аца знапних,
Бар скончаніе да имаде боліе . . . !
Кад' Београд опеш' помаг'о си
Гди за плеће и ліушо те рани,
Формиравша око града шанце,
Клеши Туро с' баперіе неке
Пешнесш драма мешеризніачином, (пуш)
Па прешрпіе шер' іунаком осша
И уз пркос оженисе булом;
Заиспа 'во и сад' уз' Мораву
Са Христићем Іефшимием, драгим
Усрдностіу, благодіеіаніам' . . .
Досш урадіе, нарад ослободи
Београда самим мехшерима (свирци)
Врапи г' с' воде, и од' кућа сазва,
Увіерив их дас' небое пада
Пригласіе их уздигнути шанче
На острову Моравскога ушћа,
Тим' подкрепи, подуприе Іанка,
И Турцима сумніат' намешнуо,
Да нам и Вожд шу іе скривен негди,

Пак их ма́ми' у Годомин равни,
Да их часпи́ ка'но на Мишар'ма
Шпопо имсе и спремило біеше;
Од' Орфеа л' до данашніа дана
Сви́рка више ние учинила,
Нег' евовда, ніоізи шек' могу́но.
Бакрапион!... Свієтозарна душа!
Кад' іе ор'о, а не гавранина,
Прави хероі свог' Порфиносца;
Чие б' молбе к' дужности чекао...
За услужит' благонадеждиу,
Ползи заімноі и ро́сіе слави?
Ве́к' загрміє воіне поржеспвима
По Турскомє Дунава бриегу,
Тес' брж' врапе и с' Мораве Турци,
Нешчекавши с' Карађорђе́м боіа.
Како л' дош'о Команду примио
А по см'рши близ' сполієшна Кнеза,
Свако іушро ледом прве́нога,
Док жизненост узазовес' у ні'га,
Ш' чег' немог'о поступиєти к' цієліи
Како і' пис'о Србском Господару.
Ал' М...е да од' бога на́ке'
Жешћег' суда нег' за Каменицу!

И сви прочи нієму помагачи . . .
Полагивци . . . и наопачници . . . !
Шшон' опадну врлог' Југовића . . .
Што измисле да је Вожде рек'о
Убиш' руског' Дипломата важна,
Дост' и доброг' учинивша Србам',
А Вожд вражски ни мислио нигда,
Већ' жалио, и ридао горко
Штос' упудіе лажна шороканія,
Тер' опи́де тако непошпе́но
Родофиник . . . Цара - Предсхавліаче
У Србиі, ліубившеі га чистю;
Још врашиш' га, да је мог'о хпео,
И во́ліео, него себи здравіе,
А да г' пази, ніим'се доучава
Какоб', чим' ли б' одвраћали біедспва,
И помрачіе іакошніе свієшлоспце — .

Поход на Среб'рницю.

Одкад' Српска крвава краина,
И іунаци поіавишес' давни,
Ние маіка жешћега родила
Што Милића Кедић' по племену;
Прибижевац упамтише Срби,
И горéби, храбри дас' неуспр'о
Милић кобче на Шанчићу іедном',
Док и раніен, и домало умр'о;
Ал' хунікавче... и Млаконіа... худни,
Ак' и мучно уграбили Дрину,
Препливали на добрием' коні'ма,
Ниш' упону, ниш' се ранé кои;
Срамни брзи, и мал'пробишачни,
Па нек' живе до виека свéша,
Ал' Кедићу несравниш' се честіу,
Кои незн'о, ниш' волио друго,
Већ' ил' узбиш' или погинуши.
„Што л' Хачжибег Іакову одписа,
Искавшему кліуче Сребрнице,
Себи ћурке и оружіе боліе?“
„Ето т' пупа од' чешири стране,

Ходи на ме кад' іегод' ши-драго,
Ал' у шуру... више нег' у шорби
Пониеш'єш, напреда ши кажем;
А што имам Бог и Цар ми дао . . ."
Како рек'о шако учинио,
Разбио их, и за Дрину прегн'о,
Баурић их іедва успавио;
Тек' жалибог слом онаки воіске,
Свуд' іе шако мислив о себ'саму —
И у пуку силу поуфавсе.

Бошніак шврди чувен іе одавно
И мужеспвом и мишицом крепком,
Премда знаніем и хитленостима
Далеко іе од' околнї лїудспва.
Кораіцису Србе предусрели,
Самисобом науміев их узбиш'
Од' домова и жилишта своих,
Іош да их бї од' шисуће више
Млого грђег' починіели б' іада.
Нїим' зафал'де Капешан-Градачац!
Што некол'ко забавише Србе,
А доклесе боіем неудирише,
Би присіело Царованіе шеби
У шуђему дому и живліеніу;

Іер' и Турцис' већ' предават' спали,
Омрзіевши слепог' Дина иго,
На сприліубіе своіоі браћи древноі,
И сву помоћ дават' обећали,
Теке да им у хрз недирасе;
Све іош пам'ше да су крви Српске!
И ако их изумліава ћишап,
Но вриеме очекуіу згодно,
Пак бип' с' нова, што им кругом браћа . . .
Та ришћани, к'о им старі біеху,
С' коим'носе и данас кумаіу —.

Лука прешав преко Дрине с' воіском,
Биеліину ончас опалио,
И у шанац све сашіер'о Турке,
Пак обсіео предаіу му чекап',
А Чупића и свог' Милослава
Капешана Шабачким' граждан'ма,
Са Подцерцем Милошем іуначним,
Посл'о напред' до Градачца ићи,
Плећа л' ніима он одовуд' пазіет';
На Тупніевац шек' изашли били,
Епо п' на врап ніима Кораіаџа,
Све Турчина убоіника ліуша
Са Шишханом, и ханчжаром бришким;

Погрухаіус' обе спране своіски
По Буквику и попоку шуда,
И боі кончис' кад' послѣдни падне
Ту Кораіац и миш'ца му клону.
У па доба и с' Пазара кніига,
Тер' их врапи к' себ' на Дрину Лўка,
Преправіа их све у Бадовинце,
Пак им каза како и за што је —.

Ослобод Лознице.

Свадилесе двие враіе сп'рвне
Што им прождор недопусти м'рше,
Тасе диже и Луніавче . . . озго
С' Ліубовића скеле Прекодринске,
Са свим своим од' непоузданца . . .
Да несшеніе и дасе несрами
Себ' и воіске и оружја сіаіна;
Сліг'о к' Луки чак на Бадовинце,
С' коим'но іе све воев'о сренно,
И шу спао ш' нїиме разложієши.
Неколико д'ан'а шуде пробавила
Скупа оба и с' воіскама своим',
Док'де опет' припалило Луци
Приєк' Дрину иїи к' Биеліини,
Збрисаши є' да би како било,
А ни одкуд' нечуіусе Турци.
Тек' што преш'о Кнеза оспавієвши
Брода чуваш', и пог' шарампова,
Та они час к'о и наіпре што іе,
Све разагна, и опали кругом
Биеліине, ал' затворес' Турци,

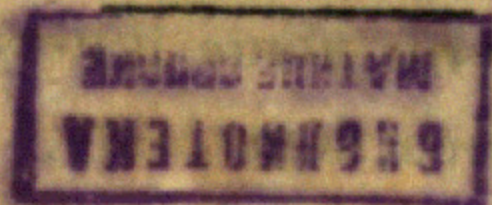
Ов их смисли огніем принудієши
Ка предаи те до крашко време;
Пак попов'ма у накрст их почне
Без' одишка биш' и запирапи,
Док' ешо т' му иза ле'ка' воіска,
К'о из' неба обреласе да іе;
Брж' окрешес' и ободри своіу,
Одма Турц'ма да' замлаш іаростни
Тер' опиду прие нег'су дошли,
Нип' имали кад' покопаш' мртве.
И по славно! Ал' ево му кніига
Са Лознице Богићевић' Анше,
Подерчевом написа'на руком:
„Амо к' нама Господаре Лука!
Оли незнаш, ол' нехаієш за нас? . . .
Шпа л'се с' тобом досле учинило?
Нас' іе Турска обсієднула сила,
Недаіє нам ни водесе напиш'
Њи у по'ноћ ватрас непретрже;
Забавишлис' опроспи нас посліє!“
Саві шибке и оничас ови
Те за Дрину, и опале дигне
Све к' Лієшници, куд' наприед' посл'о
Іедног' момка, да приправе хлієба,

Све што нађу, да громилам' снесу,
Мимогредце
Да г' раздели у наглившу воіску.
Испо шамо све гошово наш'о,
Учинио како размислио,
Па к' Лозници око Иѣиндіе; (вечерніе)
Илин-дан іе и вруѣине доспа,
Све л' штокако до на клупце доспіе,
Ал' шу прие већ' Воівода Анша,
На поруку свога Комендаша,
Како зглед'о милу' браћу Србе
Излетио на дорашу свому
Кроз' све Турке, и с' момчешом Пером:
„Добродошли, но удриште одма!
Іер' до часа све мора клонути,
Хендек нам' іе Турчин испунио;
А ен' знадус' по чадорам' Паше! . . .“
Наібрж' Лука упаради воіску,
Пак іоі крашко, но и оштро рече:
„Видите ли ће нам' браћа гину?
Са свим с'рцем што неудри сада,
Већ' измакнес' и ушпеди себе,
Знайте добро! Ако боі преживим,
Храбримаћу по челенку даши,

А узмакшим' обе избосп' очи,
И на леђа испоме их пришип'
Надписавши свуд' нек' проси воліно,
Ал' удéлип' да му несме нишко,
Да свак види колик' значи своја
Завичаіност . . .

Шпа л' је сласпи, славе, и пошпеніа
С' браћом радо живіем' и мриєши!“
Іош Кнез - Сима свієм' из' гласа викне:
„Свидé браћо Луку послушаімо!
Вієши је шуда, и у боіу сретан!“
За шим' шліивке свак попетне пліоском,
И већ' хршник испануо на ніи;
Ал' када их Срби дочекају,
Прем ту' небі' храброга Чупића . . .
Запахну их, шес' навала прођу,
И к' ордии опучес' и врапе;
Срби нагло на громиле ніине
Напану' им шанце и чадоре,
И већ' прснув и бієжаши нагну
К' Дрини Турци да уфаше скелу;
Мимо своіе у граду Лозничком'
Пролетіо с' хашлиама Лука,
Викнуо им: „надво искакуіше!“

Те за Турц'ма шпа л' чекаше вище!“
Па прохуіа ка'но и холуіа,
А овї ш' му преко палиса'да
Гологлавце и пушкама дугим'
Све у плећа и перчине враге,
Особитол' у шіешніаку неком',
Како слазис' у Лозничко поліе,
Доволіно их и безшпедно смлаше;
Но и горе іоште имсе случи!
Прешек'о их Лазаревих с' браћом,
И у поліу два им попа спиг'о,
Поваліао коніе и попчїе,
Пофапао бубніе и свираче,
До на Дрину отпрашіе их саму,
Паксе враћа благодарит' бога,
И одморит' дичне ратоборце;
Іош поп ліепши Кнезу - Сими дао,
Нек' ш' нїим' иде на Мораву долие,
Там' да браћу побіедом охрабри,
Таком пліачком доказав іе іавно.

Б о і н а Р у н і а н' м а.

„О ви' Турци, бре Бошніади фални!“
Хукне Везир, па гнієвліиво крикне;
„Ам'те скоро са сви' спра'на' сложно,
Ни диете неоспав'те дома,
Све за пушке, и баріац'ма к' мени!
Іер' тако ми Хак-Дивана божіа,
С' редаћу вас о ченгеле низат',
Ако м' топе невратише исте!
Скапат' вам' је ни прешієч'те кои! . . .
До Мораве и до Семендрие
Давно наши оздо продриеше
Те мекушци, и све пушчади . . .
А ви' такви на гласу іунади,
Под' оружієм родилис', узрасли,
Пак и топе да Србима даше!
Име Турско, свеца л' наісилниа
Поспидієште, унизисте шиєм';
Іош акосе сад' неосвешліаше,

Покауршес' и будите Раџма,
Алчак - Тараф за Пак - Дина ние!
Нип' га сноси, већ' прогони с' вида."
На Браніево спрощ Лознице дичне
Спаде Везир Босне узіарені,
Исту' іесен девешога года;
Срби мусе близо ненадали,
Ал' им з' други' одлагшало спра'на,
К' том' чували Дрину и границу;
Нег' све Турци воіску пребродили,
Тринест шанчев' ископали брже,
Тим Лозницу пришиесне збиліа;
Турчин тек'што разузуриосе,
Брез' све бриге и опаза нужна,
Гра'д узети полагао віерно,
Док ево т' му походе ненадне;
Лазар Мушап с' Чачанима храбрим',
Шта л' спаіаху до два Капоглие?! . . .
Ту и Іаков с' Валіевџима моћним'
Ал' уз' в'рсне Началнике само,
Пак' и Лука с' окаліени боіци.
На Руниан'ма у прелестну Іадру
Два подигну лахка шарампова,
Пак изліегу Коніаниџи Срби

Заподіенут' са Турцима бишку;
Прогрухаіус' кубурама нешто,
Ал' узмицаш' опуче нам браћа,
Тек' да хо'е понасаде ліепше;
Нагли Турци махніпосу силни,
Сви за ніима, шко іахао хапа,
Те међ' оба испа шарамповка,
Укриве'на међу шеварице;
Іакад' лисе шоп и пушка просу,
Рекобисе земліа разпламшіела,
Нип' іе шала огані обострани
Неколико ђес' хиліада' бие;
Іедва негда обезнанес' Турци,
Сабиусе у громилу іако,
Продумаіу халакнути іошше,
Мало их іе пало и раніе'но,
Већ' опепа: „Іуриш! Тко іе Турчин!“
Дочекаіу важни боіци Срби,
Свак у месо, нужда непромаша,
Нип' попушта, нип'се см'рши клони;
Паде ко'ніа, но без' броіа ліуді,
Паче л' Тура'к' Христіанскі крв'ніка,
Иопет'се іедвично узпегну',
Пак испекар: „Алах! Іуриш!“ с' нова,

Негос' и сад' што и прие случи,
Поваліаіус' к'о на теферичу,
Ал' да нигда већ'се непробуде;
Прешекавши' врапилиб'се радо
У шанчеве међ' дружину прочу
Да могаху погодити к' ніима,
Іер Србацц нахлопесе іарни
С' кубурама и ђордама брипким,
И казацц с' Никић - Полковником
На сулице нижућ' погрде и,
Іедва нешко умакнуо шрудан
У свої спари шанацц више скеле.
На таі узбоі и с'ам Карађорђе
С' неколике хиліаде коніика
Мал' неприспіе, ил' чекало г' веће . . .
Пра́сак чуо, и зук од оружја
Недалеко на конаку бивши,
Креп'іес' доспіе и на Турке одма
Око л' града штоно дреждиаху,
Испо' вече свеколике шанце
Очистио, прогнао душмана
И Лозницц опворио врапа,
Свисе збиу Турцц у Тичара
Више скеле обшанчени нуг'о;

Ал' да опле испадају јоште
Неби л' шпогод' окрніели бруке;
А и Везир напраг их непушт'о,
Лађе прибр'о и попове к' себи,
Па карпачем сам своима грозіе,
Да се биу док іединиб' шраї'о.
Ол' ураде' близу-немогућно,
Срба разбит' кад'се успре збиліа.

Славни бої на поліу Тичару.

Срб-Господар неzn'о разшезати,
Већ' ковати док ie врело гвожђе
Те пословаи', аа'се нем'рчити;
Нек' разгађа шкос' нечује моћи.
Пак изове к' себ' на спрану Луку:
Ти хаїд' ноћас и с' вечера одма,
Те ровину посред' поліа пружи,
Ал' што боліе да прам Турком спои,
На краіа ћу по шарампов ставиш',
И сриеду испуниш' піешаком,
А по спранам нек' нам коніик спои,
У случаіу шеке дасе нађе;
Још попове іа ћу све извући,
Поређаш их с' ушра у сред поліа,
Куд' наівећма насршаће Турци;
На краі испи у врбаку оном'
Іакова ћу ставиш' с' Валіевцима,
А на други Чупића Стоіана,
Нек' спіенама према бури споіе,
Ка'но Дрина и Гучево ніима.“
То ніем' каза, пак и она оба

Диже, посла себ' копаши шанце.
Међу то је и Станое Главаш,
И Чарапче пристигнуло младо,
Коме и сприц Танасие снажни
Већ' биаше пао на Прахову,
Па команда допанула ніему,
Ал' да име јошсе чује ишто,
Што і' вразима свуд' за напаст било.
К' том' и неке друге Воеводе
Стева Капић збиліска рап'ничина,
И Кнез-Сима, и Младене сами,
Ш' чим шко им'о допануо брже,
Тесе војске Српске поусири . . .
До десетак тисућа' јунака,
Та момака све по избор болиј,
Неженієних нип' па заліублієних
У што друго сієм врлости свепе,
И дужности к' Сроду, к' Завичају.
Маніост доспа і' према већој сили,
Кад' је моћност подашкава слоге,
Кад' управа зрела і' и успієшна,
Іер' и Вожде сам неколик' спајо —
Прє данице и прозоріа плава
Срб заuze своје позиције (заступиа)

Сваки главар налог испунио,
И запете већ' чекају пушке;
Кадлис' прену' по сунашцу Турци
Беиф имсе пекар боздисао (озловоліес')
Негол' они Ала-ѣерим знаду (штобогда)
Пак им піешак у то поліе бліухне,
А за ніиме све хашлиа біесни,
К'о дрв и мрав, или гора мрачна;
Празну раван сву закриліе млоштво,
Ал' излеше охотници Српски,
Коніик, піешак, шкос' уздао у се,
У парипче, ил' у лахке ноне;
Чамчжиа нам' к' шоме запіевао :
„Оі Турчине, прице и кучине! . . .
Чуіу г' Турци прё него га згледе,
Пак завика познавши га неки :
„Поспоі Чамо, мал' причекаі Трпо!
Еш' и мене тер поближе к' шеби
Скупа кликаш', ал'се надпіевавши! . . .“
„Ходи Туре ти' најболіе само'
Па што хоћеш и од коіе руке,
И ѣуш-капе . . . даб'се поиграли,
Нећешесе успиђети Чамо!“
У тос' крупом из' пушака грухну,

Скорше падне с' обе стране мртвих,
Обагрисе нешто и рудина,
Док измакнус' одахнути Турци.
Кад' ли опет удриш' најежесе;
Гедан од' нии нег' и особенї,
Од'ломчина будалине Та́ла . . .
Краишниче на ђогину своме
Поизшакос' и дружину чека
Прекрстивши на ункашу ноге;
Џинџар - Јанко како га је зглед'о,
Зачикну га на мејдан вишешки:
„Бре на мејдан! Ако имаш пеплију!
Што ли пусе ушвараш ми нечим'.“
Ніему Ту́ро збори разговешно:
„Хоћу море! Ал'ћеш ти слаѓаши,
Преварићеш, нећеш дочекаш' ме!“
„Лајж ти на часш! већ' те зовем збиліа,
Да познадеш шко је Џинџар - Јанко!“
„Ех! . . . епо ме сада у́ма к' теби.“
Пак попéже чибук иза враша,
А пушуна из' кумашли ке́се,
Нашрпа га у симсиу грдну (лулу)
Размагливши два-три дима с'ркне;
Док причéспіес' по закону пу́ку,

Облачина обузе га пмушна,
Тад' прифати Пул-Ђоги дизгине,
А повади демискиу ліушү
Те на Іанка, кубурам' га сретща;
Нелишіе га, него г' необори,
Већ' окрену ніега уклонит'се,
Опазио да је Панцирлиа;
Ал' Хрніица... проћи га се нешће,
Погони га и кроз' Српску воіску,
Док сваши га сабліом по вр главе,
И у пола расциепиоб' іе'
Да свилени' не смеше му шаће.
У то брже и оспални Срби,
Да им залуд' непогине друже,
На Турчина сложке припуцаіу,
И напразно, немогну му нишпа,
Док'се Чупић злу недосіешио,
Пак напушти за ніим болиег' Пеізу (коні)
Коніу Турском' одвракнуо главу,
Кад' ніегову смахнуш' немогао
Прикривеіу капом од' челика;
Скочи ђого преко свое главе
Здруж скоко́ва', пак о раван госом,
Но и казак Никића Випеза

Из' громиле приписк'о га пихом (копіем)
За вилицу, поможе му пасши;
Него ипак Т'урос' бориаше
Прем устремес' и навале на н'га
И опурци и кубура' огніи;
Раздав'есе на све стране клепа
Под' панцир му памуклиа бивша,
И он гмиз, гмиз чепвероножећи,
Док умаче, и задриє к' своим,
Изнесао на рамен'ма главу,
Оклен мяса періє неизноси.
За шим' почнес' бої душмански с' нова,
Турчин силан, и ужасно нагли
Успоспружи хрвност и охоћу
Распопшапи, у пилі претворити
Све зловивце, себи л' пакостнике;
Ал' и Срби одупресе чвршће,
На хендек их, и оружје віерно
Дочекају, и залуп им даду
Колик жешћис' игда мог'о даши,
И дошле је таі насршаі праі'о,
Док већ' Турц'ма пршчаре загорé,
Тесе пада принудé устукнут';
Прем с' Бранієва Везир поповима,

Дванестп равно бал-іемез'ма грдним',
Све іеднако гру'ха и запіра
Српску воіску, но колико мог'о,
Сви у земліу живи покопани,
И по равни пред' орашіа љумом,
А коніици скривени за брдо;
Па кад' Турци принудес' успунит',
Везир попе и међу нии здиміа,
Да свакако гинуши мораіу,
Те да воле напред', нег' ли на се,
Шта л' іе испим' без' нашега друго? ...
Ал' зле грђе и од' горег' снашло,
Кад' приступи у боі Карађорђе
А најешћен тог' и лишніе ліеша,
Помоліевсе Вишніем Свеовладцу:
„Ти о ліубво ко ближніега добру
Предспашелствуі у извора ніега!
Серб навіерно поспіешава к' ціеліи —“
Обазридес' и погледаі ліудство,
Како іедан за хиліаде значи,
Свим' придава' духа и мужеспва,
И моменше на услугу скланіа!
Подне дана починулиб' Турци
Бар кланіаши и абдесп узеши,

Да им крмци... шек' дадоше мира;
Већ' истекар' Срби запођеше
Бої озбиліски, дас' побіеда реши
Не за срећом него ка іунаштву,
И к' іединштву, та к' правци діела.
Турци блекну, и халакну громко,
Сви с'рдишни, країіе л' крвожедни,
Махом іедним принудієши судбу
Ш҃адиаху, а у славу своіу;
Пак опреме и са рѣбри заїи,
Небил' шуд'се куд' продриєт' нашло,
И пружину међусе узєпи, (линиа)
Ал' их и шам' свуд' предсрєше вапра,
К'о из' среде спрашно успрєвщєсе;
Хєлє гудніа шопов' и площуна
Одулісе до вєчєра самог',
Турциб' назад', да имаіу куда,
А наприєд недаіу им Срби,
Већ' немило и чак шркимице
Смлаћуіу их, и у чжєнєт... шаліу;
Шпа л' их паде, шек' ієдини бог зна,
И неш҃аху клонуши до мрака,
Но кад' Вождє разиграсє срцєм,
Тє домошри, и разуміє пос'о,

Да побіеда іошсе усумніава
Куд' бис' прегла, и коіоі ли спрани,
Зграби своіу крчжалинку віерну,
Сам у поліе изшачесе наіпре,
Шкрину зуб'ма, и покличе цикно:
„Ам' шко і' Србе, и іуначна с'рца!
За мною живліе, и мужемоћносно!
Ваздан ли е шипрат' нам'се с' враз'ма? . . .
Та то ние досле било Српско!
Већ' овако разгрухуіус' Турци!
Пак скок примче уза хипац сваки,
На ні' погледав разбукхусе прочи,
Канда земліе провалисе дробе
Такос' пушке у глас грозни слиу,
И с' попов'ма наступаше Павле
Топчибаша, десна рука Вожда,
Учеспа их ше умієсно - своіски,
Пролис' крвца коніска и іуначка,
Паде м'рше' колик' ваздан дошле,
Іош и данас по місц'масу гніаши;
Док из' дима нешто заіаука:
„Іаоі Турци! ша дієчицо моіа!
Враг іе везир, и душманин вама,
Ешо вас іе запрт' наумио,

Сам по пустої дасе шетá Босни,
Све л' да па́че себ' ограби ваше,
Пак у свиеш дасе некуд' спани́,
А да Србма празну даде земліу . . .
Іер мус' воли Сараевско́ благо!
Муршапини іе видисе преіасно!
Туркушађер душман іе Бошніаку!
Бе л' кад' виспе с' Карађорђем могли? . . .
Ком' іе Вишніег' мач подарен сама
Препобіеђив, ша сва поразиви
Игдас' ишто усприеш' му сміедне;
Веќ' спасаішес' біегом суноврашце!
А іа ћу га дошле забавиши
Као већил свеца божиєга,
И пророка првог' и последніа;
Іа ћу смéст' га да вам' време даде
У град замћи счуваши оспашак! . . .
Невидише л' и ніихове свешце,
Мачев'ма нам и копліима грозе,
Свеши Ђорђе, свеши Димитриа!
Ткол'ће узбип' божіє меіданчжіе?
Свиће приє попадаши Турци,
Чак іа оспаш' и без' Емир-чеда! . . .
Те' наізадніє Срб шек' дочу речи,

Пак окупи іош слепимичние,
На дринусе брж' спрцаіу м'рзски,
Свис' к'о свиніе у свої обор сіаве;
А Србисе іарост излиавши
Разхладієши, и подкрéпип' враше,
Ал' да с' упра у воду их рано
Све спрпаіу, заіазив іе' ніима.
Свак' шу падне наіпре на коліена
По примієру свог' чеспиша Вожда,
У' сред' поліа на по' разбоишта,
Пак свес'рдно сви зафалé Небу
На поликом' дару благодаши;
Молишве им лешну' мукло-силне
За звиезде сáмé наідалініе,
Но им одзив свесе чуіе свуда:
„Мен' зовéће' іа спасавам вазда!
Сакрушавам сву надмієност силе,
И мієрилом разликуієм цієну! . . .“
На то Вожде видáре нареди,
Да свесрдно ранієнісе пазе,
Ка'но бог и ліудскост изискава.

Нес'ошвієшна слієдсшвіа.

Іако брука холце обузела,
Текар грдне заболієле раіе,
Смрад и гніилеж напанула спрве,
И ведрина и шихосп іє дивна,
И дан ноѣцу веѣ' к' западу прогн'о,
Док на памеш Србадии доѣе,
Са шта л' имсе забавліаіу Турци,
Ил' баш гинут' одбаѣише воліу;
Кад' у шанцу али никаквога
Од' лиека, и заклешве свеше,
Ранієнике прениєли саме
Испу ноѣцу, да нечули Срби,
А у логор свом' Везиру грозну;
Нег' ови' ш' их корит' предузео,
Док му іасно и попреко кажу,
Нека поѣе он наприєд главом,
А сви они да за нїимѣ радо,
Пакѣ видієш' како биу Срби,
Особито пред' очима Вожда;
Тек' што Турци у шоі речи біаху,
А шо грмну' све кубузи меѣ' нїи,

Карађорђе извукао попе
Валовишої на обалу Дрини
Свеколике, што имао веће;
Ончас чадор те Везирев диг'о
Зажегав га у облаке гуспе,
И најбрже преко пристра других,
Да тек' біежаш' брду спуче' Турци,
Небил' негди заклониос' кои
Од' каурска далек' машна гніева,
Што већ' мира ни шу им неда'де.
Кадлис' Вожду кину' из' очу,
Клешни врази чоеку мрзавни,
Врашиосе у Лозницу своју,
Пак узео плоску шліивовице,
И пакише неколике гніиле,
С' тим' зашао свое посіећеши
Раніенике, ша іунаке боліе;
Іе'чи Цинцар, а Чуніжу спеніе,
Кроз панцир га непродрло зрно,
Ал' му груди разбило іе горе,
Нег' сіекиром, да и крвіу бліуіе;
Лазар-Муша'в свешог' кра'ліа зивка,
Даб' му ишто муке одлакшао,
Іер іе прозор мимо леву сису,

Те му іадно и уздахнут' паром;
А у голен Лазаревић Луки
Сшало зрно, и шкргућу' кости,
О сліеменцу листне коліебице
Своим шалом обіесио ногу,
Те іе ліуліа' да га маніе боли,
К' том' и других знатно раніеника,
Родне браће скупа у громили:
„Добро іушро!“ Назове им Вожде,
„Бог вам браћо у помоћи био!
За Народ му допадосте рана,
Благо вама и душама вашим'! . . .
То іе тако боїцис' окліашћаіу,
И без' свећа' попадаіу често,
Ал' да својост неуспуне врагу,
Него неће Крушалі . . . и Шешавче . . .!
Хршом зрно дасе створи самим,
И опет' их доніухало неби,
Камол' снашло шам' у шуми негде.“
Пак им плоском наздравио Миліе,
И сваком' им по крушчицу дао:
Док понуда из' усрдие ліубве,
И малехном душасе повраћа,
Утіешава муку разблажуіе

Брашски - віерно' состраданіе свога.
Вожд проћуши' ... пак опеша поче:
„Ев' сад' време и најболіе доба
Приећ' Дрину и учиниш' после,
Али шпаћу кад неімадем с' киме!
Поузданци сви мис' обраіили,
Ниш' мис' даіе у ту земліу клешу ...
Сад' іа видим да издаіе срећа,
Кад' наівише помогнуш' би могла.“
Други данак Везир пошліе свое
Главне Турке, да примиріе ств'рде,
И услове до Ђурђева дневи;
Вожд обичним іавіеп' имсе нехше,
Него шаліе неколка главара
Да учине, како знаду боліе,
А он самсе попреруши мало,
Па за момка опишао ш' ніима,
Тек' да чуіе шпаћесе бесіедип'.
Наіпре Турци упишаіу Србе,
Како пређу на обалу амо:
„Та віере вам, кои васке біеше,
Што іучера оног' нашег' зазва,
Іе л' жив ост'о, и како ли му іе? ...“
А ту Іанко главу повезавши

Куд' га сабліа кроз шал довапила,
Спои, слуша, дрзновено гледа;
Доке Младен прстом им га каже:
„Еш' ово је баш енони сами,
И раніен је, ал' нехаје мног'о.“
„Те по ли е! іунаксе познаје!
Ал' баш и ми у своі нашої воісци
Од онога, што изађе поме,
Неімадосмо даб' циглога болиг',
И гошово ни другог' му равна,
Већ' допаде пешкиє убоіа,
Штоно і' грђе од' скрозниє рана,
Крв на с'рце згушћена му паде
Паксе іушпрос баш у зору скончи.“
Ту согласе међу собом мира
Чреза зиму до другога лієша,
Да живуіу и пржаре воліно
На сусієдству колик' приашеліи;
Ал' све новца и уздаріа разна
Пошлиу Вожду и спарієшинама,
Кад' их моле, нек' им и жертвуіу;
А воіници свак набрао пліачке,
Пак опале испрашив их оч'ма
Чрез двапридни дома и Србацци

Прасад пећи, Лозовића пиши,
Пушкарати ублажавајуће
Што іунаштвом у свиету живи,
Нит' се боіе Цара ни Турак' му;
Та с' Горажда Кукавичић-Паше
Нек' іош сводé, колик' хоће воіски,
Сме их Србин разриедит' допле,
Да прешекши у Дринусе стопé,
Ка'но т' негда шпосе догођело,
Лађе Турци прегружене плахим
На дно сідну недоспівши краіа;
Невіеште их брзица занесла,
Гордан фални спас'о имсе наіпре,
Ал' од' іада шпосе неім'о с' киме
Дома врапіет', и подичнуп' Ка́ди,
Кад' ни дру́га, некамоли роба,
Тек' нечиме живоп' нафалице
У Зворнику испио іе . . . радо,
Да поспигне г' шпо іе мимоишло
На важноме у Тичара боіу
Мрачна смршца и згровиви Пак'о —
Іел'де 'вако Симо - Сломо - Царе! . . .
Шпо іе славно нек'се узвишава,
Тко л' узоре, нека и под'рліа,

Кад'но ти́ нам у сред' бо́іа пушіе,
Окол' шебе упадаіу мрпви,
И к'о зóліе зврцкаіу те пурци
У оружіе и у бакрачліе,
А ти́ ҃еиф шек' духаном зидаш,
Нип'и ухом, камол' брком крећеш,
Нег'се смієшиш к'о на своіоі свадби,
Ол'де паче одмараш Кулаша,
Да полєпи ка'но ласпавчина,
Кад' ти́ сабліу ил' кубуру сподбиш;
Зворничанкис' радост и пошпеніє
Тим' повише шпо и ближніє пазиш,
Сваког' смапраш к'о впорога себе,
Там' вієчніє чека те блаженство,
Куд' изредност уздиже те с'рца,
К'о и сваке діел'ма превасходне.

Пустошност іє шпешност.

Каква пакост, лишніє самолюбіє!
Све за себе, пак и наізад' себе.
Камо вірност к' Народніости л' чувство,
Тко л' врснии нек' докаже діел'ма!
А не худном, све шпешеком мупніом;
У лажису већ' наікраће' ноге,
А ни прага у преваре неіма,
Доксе препне она издахнула,
Униженост засупи' іоі мієсто —.
Кніига доспіє славе домогавцу
У Лозницу шога испог' пупа,
Пуна мрака и раздора іавна
Те здробившу дух и мушкост Бошніє,
Пошт' и крепче опправио враге,
Шшосе приє преволієли дома,
Нег' чрез бриздац... Чумадиу нажи,
Тамо л' негди сусрєст' Карађорђа,
А жуде их бієлогрлке снахе...
И хануме... с' медопечним' ласкам'!
Дан би ш' ніима, пак даб'на Москова!
Бе ил' робство, ил іє смрт шехитски.

Нешко . . . крвног' уклониос' рапа,
Ил' одаслан шек' да ние дома . . .
Нашаосе за чегано ние;
Тек' способан дичієписе брашспвом,
А неснажан домагат'му славу,
Зук и сіаіносн и побієда среће
И вієшпином к'о мужєспва дар'ма,
Кадіаш' іє а по маслу ласно,
И сприєліаш' вієрно і' иза брда,
За упецаш' себ' у мупніи . . . рибца! . . .
Ал' из . . .
Ал' изчезнес' пре дочешка злобна,
Што пропаде и Дахисе за ша! . . .
И да умни и прилично-мудри
Неб'се донле никада довели;
Но што наши . . . усиліашес' нове,
На шегошу свєг' Народца веку
Пакуздићи а у свєму жєшће,
И глупліє што и бієшніє од'ніи . . .
Од' испиє с' коим' раповаху?
Напонасе кои неваліаде,
Маніє іоште у дружини значи,
И спотиіа хиліада л' важніє

Кад' зазиру іедан на другога,
Ниже споіе од' іеднога збиліца
Што исповност собом' закліучава,
У пошреби другов' у себ' нађе,
Сузнаніу л' их радоваш' се мари;
Способнии л' кои други біеше
Васке свие од' истог' ви Вожда,
Ком' плеште, ал' и себи мрежу? . . .
Нек' навіети б' чи мудраго зіали,
Нек' бис' макла брда и свішови,
Муж к' избору свом іе дужан віером,
Смрт за обшпност од' живота і' слађа;
Тко і' Народніа боліост и уздичіе,
Слабостци е тог' снизходит' некоі,
Ил му шпрбе своіост' ма допуніаш,
Уз веђину і' маніе видіеш' красно
Кад' што значи у еп'онé щіелу —
Вожд шим' боліи од' свие вас біеше,
Што вас ліуд' ма све држаше честним'
Желећима прибавліаши Србспву,
Пак и брашпвам' шад' часпнием своим';
Рад' обшчему свим' іе изобилан,
Бездіелица . . . шек' му недоспаіе,
Нит' му гине кад' насушчни хліебу,

Ким' пове́й ла́шнієс' донасла́жа,
Воінови́ху, шчо донесе́, фала
Малешна іє... ал' шчо каза ве́ліа
Ким', и како́, и к' чємусє шежи
С' іа́дом змие нацрпаним писмом...
Ал' заиспа Лазареви́х вієрну
Благодарност за свакада овда!
Одзна сваког' изван свога Вожда,
И сдєшена Совієта Народніа,
Док и боліи с' временомсє спави...
С' шог' истога сє падоше сплєшкє,
И приправди шад' оборит' зданіє...
Ієр и Циндар и Попови́х Павле
Прам шим' скоче с' Боги́єви́х Аншом,
И сви сло́жно ієдним грлом рекну:
„Право вели Господаре испи!
Ми́ скакавци фала богу нисмо,
Да на́мієра шєк' управліа нами,
Нип' прашина, дасмо игра вієпра
Магновєног', и шєк' холу́їаспа;
Врлу́фємо свисє покоравап',
Тєр истомє спавліє́нїу с' начала
Са́му с' нама довлєс' удржавшу,
И совієту нами поставліє́ном

Из' Народа знаменишй ли́ца . . .
Зундара́че л' не́к' си пра́же гні́йво,
Упліува́ка . . . гадес' ніиних лі́уди.“
Іедан! . . . здравца́м главу́ повезао,
И при ва́при шу́ іече́ни куніо',
А с' жалоспи, ш́то ніихова́ не́би'.
Другог' . . . ш́каше Во́жд уклони́т' с' пу́ша,
Ш́то из' да́вна и сме́тао чеш́ће,
Паче л' му́піе и подупира́ше
С' горніе́ спране́ свеобщи́нська діела,
И распри́це подхрани́йва ша́іно
Наі́пре ма́ле, посліе́н е́такове,
Ким' ока́ліа и сіе́м себе́ дру́ге . . .
Као кра́ва . . . на ка́лачно́й па́ши;
Безно́сци га́ свои одбрани́ше,
Ш́то г' позна́ше, али́ касно́ негда́,
Тек' ова́ки упразні́уіу бербу́ . . .
Пре́двіє́таніе́м могшусе́ досмі́ерити,
Ве́к' у іезгрос' пло́д враши́т' мо́раде;
Тешко́ л' ша́ким' . . . и ніи́овим' сві́ема'.

С р п с к а в і є ч и ш о с т.

Схорипесе навіша небеса,
Чрезмієрие попреса вас' ліудско!
Уплачпесе брда и планине
Процвилише мравеж и пауци,
Вієприм' хучи дрвліє и каменіє
Цвієпше луке, и зелени лузи!
Сневесел'шес' и воздушни пієвци,
Бризи спраїи, и младостни вазда,
Брезсловесних словеснисе срам'ше! . . .
Дневна звездо закрвавис' лицем,
Врага л' гербу за доглед мис' киїи,
Топис' негде, неіавиос' нигда! . . .
Пліусак сүза сву овлажи земліу
Соспрадалче да би барем ник'о,
Кад' чоечност некадра га родиш',
И низесе заступати Владци
Безазленост правичности саме! . . .

Спецшес' згрожаш' чудовишча са мною,
Ил' попомсхва помозше ми іадиш',
Низража' ме од' печали пужніа!
С'уплаченіем разблаж' се срдашце,
Та кукавно, на злу срећу по се,
Сопрудившес', іако л' чувствуйуће
Дични понос а іунаштва чиста,
И несрећу и обручності општу!
Србство л' біедно нежаліено си! . . .
Избавліеніу л' шкобсе нерадов'о
Давно свога унижена Срода?
Тколи б' игда нежалио см'ршно
Опачбине, та милина' сродних
Друго ново' разореніе грдно,
Пакосніе нег' би на Косову;
Срб шад' паде с' оружіем у руци,
Сплош разшворис', ал' іунак узвіечну . . .
И уважен посеред паденія,
Што усмршис' а непрепадесе
Исти л' данас бігством дасе спаса!
Тко прежалиш', ко л' преболіеш' може
Непрокукав' у віеку задніу? . . .
Разплакашес' и прадіедов' мошти,
Віековіечно л' шужбоваћес' на то! . . .

Кад' сіем испог' све допадніе славно,
Доспа - силно, и све шокрепчїе.
Неби тебе Српски народ віерни
К'о свог' Вожда жива дао Турц'ма,
Мупліавци су слағали те прїесни!
Коим'но си віеровао више
Нег' пребаше, и нег' самусеби,
Тес' укани све презрев измаћи;
Воле ліудске и обстоїателства
Подаїусе духом окрепати,
Знаїућим их да ниесу хавеш,
И грожало скаменїаваїуће,
Пак им залуд медузоглавиш'се,
Одуспрашат' снажност из' живоша;
Мудрої радніи шпешан исход нигда,
Прошив бурїе доумїелос' плипи,
Окол' осе обрћусе сфере,
Што законам' и наївећост слїеди;
Кад' машицу одустао роїе?
Кад' ли дабри собшност непазїели,
Гди л' је іадніак нечув'о Драгоїа
Увіеривша г' многокрапно пашпніом
Да за ніега нешпедио себе?
Поздно т' біеше ридат' у фенеку,

И набраіап' у чем' протупио,
Већ' промакше' недоисправліасе! . . .
Ти' л' не іедан, ка' виновник пога,
Но потомспва и пошпени роди
Іадишиће имап' за чим вазда,
Сіежавшисе до шпа узведеіо,
И какосе произволіно скрха;
Чжаба врагу несреће нам полза! . . .
А ми' учмос' труда сможност чуват',
Рашпа л' испу' текар оприніаши,
За догледап' важност и преціеніе? . . .
„Недрмаі ме већ' за перчин свашко!
Пошпеди ме лишніе наказаіа,
Та ти' іедин разуміеп' ме хпедни!
Пуп Віечнога іасам пош'о сұда,
Бе клевета колик' ми правданіе,
Пресужуіе сва смагавши' свіетом,
Нип' ичега супричаспан ліудског',
Нег' ми спомен смртспству нек' іе вагом,
Ти' л' му с'образ' моіа и мишліеніа
Предспав' цигло' наміереніе обшпе
Свег' Европе Христіанства боліега . . .
Та срадліиве половине ліудства
Млого мучне, и пад' кончававше;

„Дас' несмеше или незакасни
Пораженіе Вселенска Системца,
Пачелиде света - разхорача,
Из' разваліин' да нов по себ' скнаџа . . .
Спієшевшега к' Гордиеву чвору,
Коис' ничим до усіеком дреши
Бришка маџа, но и с'рца віерна! . . .
Еша' ти е за хиліаду іедна,
Виџи мниму жудио л'сам славу,
Ил' успіеху свеопшшиу л'юдства;
Ток времена ког' занео ние,
За успорџем и подавшас' равно!?
Врло віешт му тек' ползуіес' ніиме,
Паче л' здружніи принакнаџа моџи;
Друг у нама, ми у другу живи,
И члан уз члан саспавліас' шиело
Европеіства, што Чоешшву главом,
Комно і' частџом да б' и малом Србе,
А крвіу мус' подписуіе сваки
Удостоіен у живопа кніигу,
Бе обличіа' и піенчиџе видне;
Нит' из' реда віечноокружуіуџа
Сам іа могах . . . да б' и замахнуо.“
Кад' іе тако . . . нек' и овос' памши,

Како варвар прекопава спрве,
А за наћи іунак-Веліка шіело,
Да се мршву валиада освеша . . .
Што их попр за живота млого;
Ох да і' само іош чжепхане им'о,
Испразниоб' и жар погасио
Вражіе силе, а сквернавиом' крвіу
Ліудождера, та безаконика,
Што чоештво успиђује собом.
Дивну равних іош и друкуд' біеше
Што за таіни план несміели знаши . . .
Зарби Живко пуштио Кладово
Да снабдіевен, и свим предупреден?
Мог'о л' би га писар Милићевић
К'о воіводу у Београд вести
Сам спражећ' га . . .
Нехшео л' би кривче из' Пореча
Іедну ноћцу у Ніемачку спрану,
Пак оданле на мазду везира,
Ил' волиоб' одплатиш'се честіу,
Ал' чиспога и невина с'рца,
И слиепо повиновавшасе . . . ?
Бивши добрим нишп' неподозрев'о
Дволичиа или двомислиа . . . !

Сам ли крив іє што горопадніади
Враге пеку, и дієду им варе,
На очима зацієнієні маїки,
Освећуїућ' крштаваніа заїме?
Кад' ли б' Турци прећ' Мораву смієли?
Да им пупсе паїноволіно нед'о
А Вуица іош Делиград чува,
Нип'се плаши што за лећ'ма врази
До куће му, и до близу шпеше
Іер увієрен да некуні'о Вожде
Допле нигда, пак да ни шад' неће,
Кад'се срода свег' доснива срећа,
Нарочишо-лажно боловати,
И борип'се с' мучним недоумієм
Вієрну вієрни тек' іє дужан вієром,
Нип'се боїат' лажну опказати
К'о ни шпеше презреши га посве.
На што л' чоек імао кад' право,
Рашта Срб га достоїос' неби,
Кад' оказат' сушчєством га може,
И могућством одв'рцнути лучу
Ліудомрзца, да б' Лашоне сина.
Вуле баца іадра и кубузе
И шопове у Дунаво саме,

Ал' по таіної заповіеди...? Свешца!
На очи ми пришаптавши поме;
„Све оставим'... за ніим у Ніемачку,
Пак... по воіску!... у Руѣиу моћну,
И врашивсе повратієши своіе,
Те іош више нег' іе уступлієно!...
Да! бога ми!... Цар!... іе шако пис'о
Вожду нашем' пак и нама сваком.“
Тек' што срца іад излио спрашши
Смедерева на поносне куле,
Запалієвши у ніима чжешхану,
Ал' опрости зашворєну робиу
Грозни Вуле, шпогде веледушни.
Благо л' вама позгибавшим' дошле
Браћо свеш'іа, смрћу преблажења!
Невидієште сиропиніског' бідспва
При падєніу прешрплієња лишніє;
Проспиште ми што вам покоі рушим,
О спраданиу спомени су радї,
Печал к' Вишнієм' дух нам упућуіє,
Суза л' шоци іадности разгаліуіу:
Свуд' пушове Народ закрчио,
Воліу свашко изгубио к' дому,
И огниште обрашшеніу пред'о

Зубачини, оли павишніаку,
Ал' да негде шек' одушку нађе,
Колик ледом мртвилом природе
У плићаку задужења рибка;
Блуде овце уз' прпліаге кола,
Перушиас' шуме домашила
Прелиеће с' кукуриецима,
А на радост... шакалина' злобни';
Чешће дієца невиніога доба,
Допешчавша премиравшим' сикам' ...
У сред глиба побачена цврче,
Једнас' боре и слабашним' силам'
Са премеждієм, живопа угасом,
Друга' л' кол'ма у мраку згажења,
Ил' у хишніи и у забуненіу
Кончавала размопані древа,
К'о пиладца, или ти жабчићи,
Кад' их кишност на пуге измами;
Сієм шог' іеће, ил'се копрцаіу,
Молес' преклап', опрашпаіућ' крвцу,
Раіієниці, нуждом оставлієни,
Сваксе смео, главом незна куд' би,
Млоги вичу: „Іаоі Србин браће!
Тешко си га нама и спороду!

С' ког' је ово да од' бога нађе!
Нигде крвник мира неимао!
Све му справес' душою надг'рмліале
Кроз сву вічност, за општински разхор . . .
Вишніи! ти' мош наісилниє судити',
Небоишсе уканіати на то,
А разгледу ти' све је настоећост!
Нити' си залуд' крепки Свемогуће."
Други опет: „Проданісмо браћо!
Већ' свак удри виновнике того,
Сад' нека нам крвіу покор плаше,
Кад' су за се шек' спаралис' мукло,
Те брати брата подразреват' спао,
Другсе друга одрекао віерна,
Нити' за свѣтост држатисе поче,
Пак ни бога . . . ни зла ж'о ни добра,
Порок, врлост испог су им своіспва,
Када ліудспвам играіусе рам'но . . .“
Ужас душам' овладао силни,
Зграцалосе ліудство на брегове,
Наводнієвших та широки' во́да,
Вишес' попи, негосе превози,
Іедно друго прешієцало гніавом . . .
Да страшнога присуспства Паіа!

Паче л' злобе свеколике кивніе —.
К' шом' и киша неколике сүшке (рус. 24. часа)
К'о из' кабла грдносе спушћаше,
Ал' све крвцу неопраши могла
С' племеніши . . . та обожні смртних . . .
Нип' угасит' свуд' пожаре честе,
Мало Срб'ма већ' обично Турцим
Распаліаіе из' охопе сродне,
А да препет ніим' разаспру свуда,
Далек' већи, нег'се повіаш' зіаіе,
И да задніи познаіу им праге,
Пак устоппе да им сліеде сміело —.
Ушробасе опет превраћала
Гледавшима Београда спаніе,
Како і' нигда неунижен већ'ма!
Каква л' шврћав брез' пушкесе даде? . . .
Шшос' небои полé Турспва сами;
Пламенисе у небеса више,
Освешліаше ноћма окружности,
Мрачним' дневим' свиет сприграбляше,
Да обасіас' пуп безсовієспніка . . .
Ил' опалис' блєдност лицá скверніу.
Прєпніє, бієде сваког' обуіахле,
Плач іє, жалост и с'умасшєствіа

Какос' чуло да пребіг'о Вожде . . .
Сам и наіпре у Ніемачку спрану;
Све закри́ча, све прош́у́жа врі́ском:
„Тко г' украде нама из' ніедара,
Богу чжевап и свиешу дав'о!
Надлагивос', надкрађив'о своим!
Кад' Вожд нигда и немисліе шако,
Већ' држаш'се док би непогиб'о,
Смртіу славном чест да спасе Срба
И у самом преврашпеніу свега.“
За ніим', зналос', даћ' све проче слепо! . . .
Све пропало, шшос' немогло нести;
Коме л' біеше превозит'се прие,
Шумадиє ћесé мложтво слієгло? . . .
Країност пливаш' и попит'се шрчи,
Спрмоглавце у водесе скаче
Мушну Саву, и широки Дунаї,
А из' руку даб' избієглос' врага,
Смрт на крилу . . . реко би е лакша,
Пришеліа . . . ил' пуспа́ка чувством . . .
Ил' нарочно живоп омрзавши,
Кад' іе сваким' ударцам' изспавіен,
Нишп' нештоив осим побаченіа —
Гнієвни пале куће и доганіе (дућане)

Димовисе облацима дижу,
А праск огніа ка'но и сраженіе!
Рáспи, і́еле зда́нія саспавліаху,
Та и Вулкан им'о с' вигніем куда
А да куіе шпите и сприеле
Наістариєм брашу, богу своме,
Но док с' ліубом други мусе блажи . . .
Ол' да Рим іе кад' горіео тако
За усладит' чудовишчна Слупіу . . .
Ал' Београд! . . . ? кад' неосп'о своим',
Да и враг би уживаш' га неім'о,
Та и згараі до у пепел сами,
Што у ніему шаі превраш іе с'глашен! . . . !
Ние доспа шек' желіети добра,
Већ' о ніему и прудит'се крепко
За дослужит' и доспаіат' га се;
Из' маніега тек'се веће рађа,
К'о и веће што срашћат'се мора,
Све л' прошивно́ знавши отражаши
Продужност іе само позволіива;
Нек'ли б' другда Іован' - Фоче дервиш . . .
Са презубцем полуміесечниєм
Зашеп'осе посред' Београда,
Ка'н' у сну му кроз' по Ніегопина,

Да б' не куле надмаш'о узрастом,
Но и Бонце... сеу чудесну силу,
Довид б'се муж га подкинуши,
Ліуди зиђу!... ліуди обараіу!...
А вілесе и ђаволи диве,
Хошіевшу им зла приписат' сушпа,
И спраданіа силом намешана
Тад' и циглом', акамоли млошпву.

Ошдаіа Лознице.

Лозница іе прие понорієши.
Одсудилас', нег' дочекаш' испто,
Што наіпосле, а наіхуђе за све;
Куд' ли б' више, кад' недође помоћ
Никакова, и сви клону духом,
До не Пешар Градоначалниче
Ту шад' бивши, Молере извієспни,
Но слободи' и подспрека браћу
Бранієшисе док имаду чиме;
Кад' крепости близус' испашпице,
Из' окола свуд' примаклис' Турци,
Прежаіу их к'о зечиће смуци,
И виђесе да помоћи неіма
Од' своіе здвора ниодкуда
Што знак хрђав као нигда досле;
Већ'но Пешар Хачжибега зове
На разговор, што мударац Босне,
Евако му зборієши одчео:
„Бег'! Хачжиа прави ако ієси,
Сад' покажи дієлом и доброшом,
Там' у прочі Па́ша' и Вези́ра'

Испослуї нам свим излазан надво,
Под оружіем, а епо вам шанца;
Но и по им разборито кажи,
Нам да одсад' свакако је мриеш',
Ал'се живи у руке недамо,
Већ' на васке удрићемо слепо,
Па шко издре, што л' на мјесту падне."
Решително и опрезно слово
Сваког' пронза, и свуд' мјесто нађе,
Та и опле избавило Србе
Ноћу кроз мрак и кроз Турску воїску,
Спазившү их, ал' им нишп' несміевшу.
Кам' да шако учинио Јанко
Просподушни из' Ліешнице крвне!
Ил' да барем утворнога свешца
Зворничкога... Архидиавола...
Ух смепогсе!... Већ' Архиђакона,
Владикомсе утворивша своим!...
Унишавши с' крстом у шарампов,
И с' лажама, и кривоклешніама
Адски окош што изродит' мог'о
А из' крви назови-Свештена
Све преуміе, и сгласіе их предап'
Себе и град, храну и оружіе,

Нип'су ичим іош оскудни спали,
Кром опчаїни шшос' неіавліа помоћ,
Віеровати почелису врагу,
Да око нїи све іе предалосе
Ил' оружїа покорено силом . . .
Та да г' свѣза с' Алипашом скупа,
Како и он с' испим улігао
А блеїац'ма слану пружиш' руку,
Пак да Турцим' оспалием рек'о:
„Пуспише нас изић' ка своима
Са оружїем, и с' диживим спвар'ма,
Ил' пако ми Бога великога,
Од' ког' већé неімаде заклешве,
Обіесићу ова оба ваша,
Пак' с' попов'ма кроз вас свеколике!
Нас іедаће когод' излешієши
Казат' Србсшву какос' гине сладко
А за вієру, и за Опачбину,
К' чем' и врлосп заставїа іунашшва.“
Хеї Тодоре Топчибашо шуна!
Тко те знао, свак те оплакуїє,
Уза сухо л' и сирово згара,
И планина од' невієшпа цвили;
Тко л' одмажес', шкоће му помоћи? . . .

Док не видіе Цариграда куле,
А іош грѣ муке и безчестіа .
Неможесе с' душою распавіеши.
„А Вожде вам' гди е пада био,
Да допадне громом небеснием,
Ка'но што іе прие того свуда,
Тек' смошривши, поражав'о врага?“
Казапо іе и іасносе види,
Дас' кукавник сам решио на то,
Прем' причине г' іедва н'осуждаіу! . . .
С' того іе овда мамону . . . закап'о,
Кад' мус' ніоме Народ неползова,
Дасе и с'ам того проклетств'а лиши.

Разбишиє Засавице.

О Славонци! Ви кршћани, блажи
К' свіема другим', окром' к' своіої браћи
К' ришћанима л' та к' себ' сродної крви!
Кад' од' испог' обоисте Опца,
И у испог' Домадарство - влада,
Шта і' шу спало за различност мниму?
Кліукушама... ни є лишніє масло,
К'о и на крух, чесніак, и паприку
Што угодно Лозовић приспаіє;
Обсієнит'се тупогледац дава,
И шек' овца за оспригом руна
Што и кожу, крв и месо даіє,
Ал' вам спас іє дух іезика испог',
Ліудстав паспир виш' земние стои,
Па буд' свієсти чимесе нецвеліа,
Што даб' негда разбудит'се мо́ра,
И памешіу освешит'се мра́ку! . . .
Залућаніу, и опозніаваніу.
Бого - чоек . . . ил' чоеко - божче . . .
Умишліаімас' надкачаіу радо . . .
Тунеіадци л' . . .? Нек' о горес' боche,

Кад' неволе чоечниег' посла;
Ніима спор буд'! И раздора сієтва!
Уз' бивавше дас' живима кажу,
Ил' жваколіством дасе упражніаіу,
И желудак шиелу іє нуждан,
Ак и лишност из' себе одваіа —
Нам' іє ліубов Свевишніюсти роѣа,
Чим' и себи, док и вразма дужни! . . .
Покле прождреш' несмислѣ нас злѣбом
Облапорства, и пронириваніа.
Іер П че, од' себе нашао,
Чупиѣа нам' ка'но искреїника
С' Засавице к' себ' на чардак презва,
Искуша га шпа и како им іє,
У какої сѹ мисли и узданіу? . . .
Паке ончас к' од' Босне Везиру:
„Мен' мушпулук! Разбилиште Раѣе,
Ако у ма' навалиште ови!
Баш фишека неимаду циглог';
А шо вієрно іасам доузнао
Од палавре смушена им неког'.“
За новце л'се крв продаіє ближніег'! . . . ?
Промошаѣеш и хиліаду жупиц',
Ал' ти дієло какво привієчено?

Невиђе ли Лапшнера чоечност! . . . ?
Већ' си сматр'о — . . .
Свашко себе тако помагавши
Без' помена пропад'о је вазда,
Ил' презреніа потребан је спидом.
Ошле Турци наіусрдни іуриш,
Што икада, учинише пада!
Србис' прену, ал'се непоплаше,
Него смисле шта им радит' овда,
Кад' измешне свак послѣдни набоі;
На ножесе ослонише бришке,
А и Турци по вр шарампова
Преко свої' мртвих и раніених;
Но истекар без' руку' их много,
Пак без' глава' остат' морало је,
Док одолé у шарампов сліезсти,
Бе будац'ма, коліем, прикоп'ма
Смлаћени су колик' и гвожђиам' . . .
Ал' док паде Зéко Капешане
Са свом віерном Прекодринци браћом,
И док паде Шишо Петроние
Са извієстним' ускодима храбрим',
И Турцим' је закукала Нéна,

Млогог' булка недоизгледала.
Од' свег' пога ієдва ово ползе,
Штос' избави опле Обреновић
Тад' Началник Рудничка окружіа —
Зар га судба... за другог' шпедіела,
Ка'но испог' и Чупић Споіа'на,
Ког' окривност тек' нехота правд'а.
Мачванине л' превозивши овда
У чунићу преко Засавице (опока)
Задущбином разбиену браћу!
Шта примієпи' на Милошу испом' ?
„Млогосам их право превезао,
Поглава'ра и рапни'ка знашних,
Ал' он шикліу мал' ми непошопи,
И рекох му: „Првис' Господару,
Ког' ми смртніак вмієспиши немог'о! . . .“
А он на то: „Богус' моли само,
Да одавле изнесемо главе,
Све на боліє окренуће испи
Коино іє опцєм сиропиніє.“
Бару газећ' пошонуше многи,
Него с' ножем у мишици голим,
И до нага с'амсе облакшавши
Све у тр'ку збацив са себека,

И халіине, и сребрне крніе,
Стоіан Чушић преплив'о је круто,
И на бриег како излігао,
Предсрео га Лазаревић мучни:
„Шта Стоіане? ... зарсте разбилисе!? ...
Ах мої Боже ... та іош мало да сте
Држалисе, іа чжепхану носим,
И к' вам идем сам у шанац собом!“
Кад' разуміе од' истога країніе,
Врашїес' и сам, диже и осшале
Из' свог' шанца с' Раденковић-моста,
Те под Шабац ... бар ту оприеш'се,
Удржат'се и одбранил' враз'ма,
Ал' шам' схорвас' ... што зидано кост'ма
Своим, брашским, и крвима опшшим',
Док су к' іедној сложносє прапиле,
Док се и шћеш' и успїеваш' знало —.

Н а р о ч н и с у н о в р а т.

„О Турчине штоси ослепио!
Мало боліма удеси кумбару,
Ев' овдесе жив закоп'о Кнеже!“
Из дан у дан викао би Чамо,
И просто му млеко било Српке.
А Кнез - Гизди... кадбис' доіадило,
Скочио би пак' из гроба свога
Те за пушку Милислава убиш',
Што га брука, што л' га беспокои,
И што ради опошпениши га,
Ошвореним' према врагу лицем,
Чегга с'амсе чуо неспаіати — .
Ал' му Вишез діешки - крошко збори:
„Да! Чамосе убити небрани
Ни Турцима, те камо ли шеби
Своме судцу, и свом' Началнику,
Ако' у том власн Господства стои,
Ил' какова полза ил' одкнада;
Ласно ти е збрисат' сиромашка,
К'а спочицу свием те државшу,
Већ' іунаштво покаж'де анамо

Према сили Ришћанска душма'на,
А ено га пун пунцапи Кипог! . . .
Кои данће и у Шабаци сієсти
По шакима Воєначалниц'ма;
Браћа гину, а ти' ћосаш блечно,
Гєда л' мислиш да умриєш' нећєш,
Ако сада непогинєш овдє? . . .
Хоћєш Кнєго вієра ти є шврда,
Кад' и како наїмржє ти будє!
Ка' и онаї . . . с' Вєліка и Вуицє,
Штопоноїє равно наумио
Оног' шћєрдав іош когагод' могнє,
Доклє наїзад' и самогасєбє —.“
Тєкє с' овї Милиславє рєчи
Неумриє доклєгод' іє лїудспва,
И док правост обаспаваш' будє,
Но к' дієлима спремаћєш млади'ну!
(Кром што т' мало с' двадєст седмом раном
И чрєз' волїу приєћ' у Нїємачку,
Мораси іош на Палєж доспїєш'
Кад' вшорично уздигласє браћа,
Да им крвцє и последнїу капцу
У општинскó дожєртвуєш' добро . . .)
Равна т' концa Баш-їунаци спое!

А нек' чува шкође живопт срамно,
Бишиу му ни прага ни гласа,
Камо л' и прѣ штос' умриеш' може,
Па куд' ласке дугога живопа,
Планираніа, и с'нов-починаніа,
Пошт' кроз рашліе прошрчао заіо!? . . .
„Хаі! . . . Хеі! . . . Ал' ти! . . .?“ Великаше Српске
Мало кога да неваліадіаше,
Научити власп и благо шпо іе,
К'о еноног' Египпу Тираіа
Са свим гніурнув у волшебну кацју,
Нек' познаду, како живіеш' дужно,
Коме радит', и колико за се,
Шта ли значе и ужитци дужи
Без' важниє сродним' услуженіа,
Од' власпнога л' штасє болієг' иште . . .
И шаланше пешко закопавшу
Тек' у немар, и сладострасшиа,
А іош горе і' окрепшу их на зло
Чие било, да б' на свое само —.

И з г у б Ш а б ц а.

Наком неког' под' Шабцем чамлієнія,
И побожніа воеванія с' Турци,
Попмуле су све Воїводе шужне,
А Кнез... испи ни хабера пога,
Што пред' оч'ма спрмглав Завичаіа,
Рек'о б' ѣсе он у небо дићи
Да бієдствіа неуспрпи сопшшно;
Већ' у дворе Лазаревић Луки
Пип' и ієспи, па све тим' замєспи,
Нієг' преварап' оставип' у граду
(Као што іє Іанка у Лієшници)
Зашворєна са ошатком воіске
Да град брани, пачеж' да забави
Турску силу, док измакне испи . . .
А од' нієга, и ш' ніим' обсієднуших
Што да буде, нека осим себе.
Просподушни несієѣаос' шоме,

Ни мислио бар у бідству лихо,
Већ' сострада, сам у души шужіе,
И старасе браћу почастієши,
Овеселиш', пробудієш' им с'рца,
Дас' небрину, но тек сложнос' бране:
„Богће даши, па све биши боліе
Нег' мислимо, и предполажемо,
Тек' с' Мораве да непечи гуіа —.“
Док' ал' викну испод кленка нешко:
„Іе ли шуна Господаре Лука?
Амо часком нек' приеђе брже,
Приателі га рад' видієши неки!“
Ончас Лука чунић шер анамо,
Ал' ши г' чека Мариновић Србе,
Невесео како нигда не би:
„Како си ми здравієм Приачино? . . .
Каколисе обходите с' Турц'ма?“
„Фала богу . . . окршаіа доспа
С' обе стране, и жалості . . . лишніе,
Ал' надамос' успукнут' их скоро,
Тек' одоздо с' воіском Карађорђе
Док' нам спигне, а опш'о іе по ніу,
И кроз кишог пропрашієш' их дома,
Да им на ум већ' непане нигда

Полазиш' нас а на згибелі своіу.“
„То све добро! И к' болием' је слупніа . . .
Ал' с' Мораве каквису вам' гласи?“
„Вожд је тамо и с' доволіно воіске,
Укопавшес' одовуд' Мораве,
И Турцима наприед' недаду,
К' том' и іесен и зимние доба,
Пак'ес' врашиш', ак' и неби раді,
И наши их одпрашиш' оружіем,
Ка'но и ми акобогда ове.“
„Да је главé . . . шо би тако било!“
Пак' опиште плакаш' к'о диште,
Од' іецаніа словиш' немогао,
Док разжаліес' и чврспоме Луки:
„Шта је брате Вишніега ши бога?
Казуі брзо, да б' ридала скупа!
Погибе л' нам' тамо негде Вожде
У ком' боіу? . . . Шта л' је грђе друго? . . .“
„Ах моі брате, камо слава да је!
Непобіеђен сконч'обисе Србу!
Већ' ено га у Фенеку здрава,
Пребіегао и недіеліу да'на,
И већ' каіес' шта је урадио,
Очи вади, у главурдус' лу'па,

Сам почео себе осуждати,
И корієши, и час проklinіати,
Кад' изумієс' низвргнути допле
Славна діела млоголієтній пруд'а! . . .
Окаменієн упропаспис' Лука,
Заниєміє . . . глас му изнеможе,
Нит' се знаде на коме іє краіу
Србу мрачна препомурна свѣша . . .
Изчезнувши посве за надежду;
Док Никола к' себ' га опет' врати:
„Све залудно, све на спрану сада!
Случилосе за шшоб' живош дали
Млоги наске, а да се одгоди,
Али шшаћеш кадсмо шупліюглави,
Тек' без' бриге шшо живарип' знамо,
А удачност неспарамос' наћи,
Коіу свако' имаш' мора' дієло.
Већ' ти браіко, бога ради, пази
Жив у руке недоспієти шурске;
Сам ти саде неодржа свега,
Нагнулосе, превалиш' се мора',
А доспа си усрдносе влад'о,
И кам' да су іош ђекои тако,
О кима'но свєпост зависіаше,

Неб'се сміело ни споменуш' ово,
А где л' дасе сврши наопако
Прошив желіе и пашпеніа сродства;
Вам' прочима и све понижима,
Нишко неіма чєга замієрнути,
Што ту паіну нишко васке незн'о,
Нег' оникє с' коихно іє воліам'
Кад' мудраго неизбієћи мазде . . .
Привремено' надзиресе Вічним.
Ти' л'се иіак богу препору'чи,
Іа ше незнам чєму прикланіати,
Нит' штос' хо'є, ве'к' какосє може;
Самобручнї кад' изнєше шикве,
Ни тї' ниєс' крив непогибавши,
Кад' си бієдства дост' предсрєт'о мушки,
Пак знаднидєс' и над па'дом вїсип'." "
Вра'тієс' Лу'ка и без' распроштаіа,
Кад' овамо ал' ве'к' свієћано
Закопат' га у шарампов Шабца,
А да онї . . . ? За извук'се опле,
Друма Ђоіа чува к' Београду,
И нек' врази шу о градсє крше,
Док и Лука . . . препукнути хшевши:
„Ве'к' іа Кнеже видим послєдствіа

Нароченіа твого и нечиег' . . .
Кола с' коні'ма измамио м' Гнієчо . . .
А ти' жива сахраниш' ме радиш,
Кром о себи немислише другим;
Бог вам с'уди! А Србство издахну —
Но іа и то нећу отказати,
Нек доволіан и чист у гроб легнем,
К'о и смієрно шпосам радов'осе
Срећи пућоі к'о живопу свому;
Тко шћедбуде нек' оспане са мною,
Іа умриєт' више - пуп'сам прег'о . . .
Кончип' . . . боліє чесно и прилично,
А ти хаіде куд' си наумио,
Спас'де себе, кад' си себи доста;
Там' . . . колачи чекаіу т' шећерни,
Узнашићеш каквићє ти биши,
Сваком' горки а најгорчи таким' . . .
Негуб' време чекаіу те скеле,
Пак и спраже и окови лієпши,
К' помћеш самсе ружип', и проклиніап',
Кю и прочи тамо у Фенеку . . .“
„Бе небунцаі, но к' себ' дођ'де Лука!
Шта то збориш? То неможе биши!
Већ' ми' хаідмош' к' своіоі сваки воісци,

Чувап' шанце, и бусіе друмом,
А шй' шога неупуштаі града,
Па кеш посліе спидіетисе збора . . . !
Ал' ужинап' даі нам' свіема наіпре:“
Сіеде Кнего и навлаш одуліи
Бреспослично до вечера сама,
Паксе дигне и осп'али ш' ніиме,
Іедин Лука са Чупићем осп'о
И с' неколик' самовіерни другов'
Затвориш'се како и обећо';
Брж' Чупића посла на капиу
Ханшу пред' ніом уздигнупи одма,
Да іе Турци поповима неби
Разваліели пушта простружіепи
Себи у град', и іуришом свичним;
Тек' шпо Стоіан с' момци опишао,
И почео діело поручено',
Ал'се жубор поліем опискао,
Свасе Српска осіешила воіска,
Како видла дигавшасе Кнеза,
Пакде иди шкоће успавиш' іе!
Неустрашни, но іаростно-гніевни,
Свак іе себи гошов' кидисапи,
Сраман иде дома и челіади,

И то іош да тек' уграби скелу
За Ніемачку... ил' куд' у збіег замѣи,
Кадсе іавно воли наопачност;
Пак опискуі нек'се сп'рми брже,
Да тек' смапра, шко изнесе главу,
Штаће време друго наниети,
А већ' Српско' царованіе прође:
Іош и таког' маніе і' одроненіа,
До и Турци одма подпазіели,
Па сви іуриш на град слепимице,
И да Чупић недопрча к' Луки,
Казаш', дић' га, шуб'се докончао...
И нека би, да іе кое ползе,
Ил' би више шпо имао дружшва,
С' ким' приспоіно Зриновића приклад
Да обнови по успору дугу —.
Ал' све ушло іедно за другим,
С' неколика Чупић' и он момка
Штаб' счиніали у толиком' граду
Према Турскоі снажности млозине,
Коіа но іе мах узела рашам...
Већ' на коніе за прочима брже,
К'о и оба шпо небіеху рада,
Те сву ноѣцу низа Саву клапи

До Забрежія с' брахом и Турцима
Пак у паму главом и пошпеніем
Евакосе нож у репу ломи!
Кад' іє мудрост несліублієна мишци;
С' чєга ієдан, с' тог' и Народ спрада,
Нип' іє врага ни паклена огніа,
Сієм глупости и незнанія ліудспву,
То' л' безлобіє нека іє нипковма

П р о в и д.

Када г'рми, свак'се бои себи,
Куд' ко могне тамос' и укланіа,
Миш у рупу, змиа у спиену,
Пак и орлић крил'ма над' облаке,
Бе іе тихо и сунашце сіаіе;
Кад' наниже муніас' пружав прешпи,
Ал' куд' чоек...? Муж и іунак іавни,
Кад' премеждіа окружи га бездна
Духом дигнес' прелести біедспвіа!
Сви оближніи Саве и Дунава
Знаіу куда... у Ніемачку близску,
Ал' шпа і' чиним', куд'се укланіати
Унушрашнім' удаліеним' од' ніе?
Милош испи Обреновић, знашні
Опміеноспіу, и чиспошом чувспва,
Диже свое све за собом дома,
У нахиу срце Шумадиє,
Пак о нужди разговорес' општоі,
И намисле у збіегове поћи,
Засіећисе по планинам' пусшим',

И бранкаши доксе игда може;
„Међ' по іеда шер' и свиеш сине,
И дан іошпе нам' обасіа кои . . .
Подбивши́се или загублієні́
Изсред' спада Времеима спарца — .
По холуи за згромадніом општом
Іеда Турци іош приберус' куда
Зимовати у градове своіе,
Пак на лієто шаке и перчини,
И шко неби, борієписе мора . . .“
Свисе на то сложе и пристану,
И Кнез - Буко поуздаіи свуда,
Ломо вієрни и Мушапе храбри
Клієшпевицу збієз'ма напунили,
Засієклисе одчувати себе;
Нападаш' их неколик - пуп' врази,
Ал' све пашіни враќалисе опле,
Да наіпосле и у полу зиме
Лист окрену́, молиш' ове правце
Дас' преда́ду, нишпас' небоећи . . .
„Цар іє Раіи све простио бивше,
Нег' да смирес', и свак дома иде,
Главе длаци дас' нестраши нишко,
Царевога да шко закл'о сина;

А глобеніа и зулума 'сорна
Бит' несмие нигда у напреди.“
Подковниче л'... жизношражче худни!
Кам'се пада и од' полу лієта,
Ил' камосе барем у по' зиме? . . .
Већ' к'о даси самсеб' иш'о за смрт,
Ол' мало ти по свем' Београду
Побацивши закоју супругу,
Покршениц' бўла, и циганки . . .
Зар нос побост', свуд' узгред си мор'о? . . .
А вриеме непрестаю лети,
Док улешіе, и прилика прође;
Залуду ти... нешто и некада!
Благослов те мор'о посстигнуши
Реліе' истог', давно ти казавша,
Дасе нећеш смирієш' ни умреші,
Оренбурга док не наћеш враша,
Сам сад суди она' т' и садашніа —.
Шта би...? Смирес' и предаду Срби,
Стану ончас и на вієри шрпієш',
Брат' іє брата сам жертвоваш' мор'о,
А по нечієм... духу и желаніу! . . .
Да спошином писућас' одкупи . . .
Ил' се пакост' земліовладством зове? . . .

И другчиес' мож' ублажит' варвар! —
Іеднос' Небо сажаліело сáмó,
Тер' им пепел и чеспишу крвцу
Вазживоши, подиже их славно,
К'о у казніу зашрши их шћевшим . . .
Бог! Безбожче! . . . неда пропаст' своме!
Век' узниче из гноишпа біедна . . .
Мáлá чува за одржаш' века . . .
Та о Вишніег' оглѣдаішес' ліуди!
Кад' из' ніега и к' нієму вам шок іе.

П р и ш і е х а.

Чоешпвасе веліост неизміери,
Више важи, нег'се обніаш' даіе,
Даліе спиже' преко наочнога,
Свешиніом іе и часпица пога,
И віечипом знаніа загонешком,
Одгонешніам недавсе издрпшти;
Своіспво л' сушпног' діелимасе іавліа,
И Варварин Граф - Орурче памши (мієсто)
Ту с' два Руска бивши баталіона,
И с' вишезом... Савић Милушином,
С' херачином од' меїдана мишце.
Моћ нам' видіе и безредна Српспва,
Без' опличне редопаза спруке,
Душевліавсе слоговіерієм своіским,
И успієвав чешке према врагу.
О испомес' увієрио Графе
И под Баніом, и Видином крепким,
Бе удружно Срб с' солдапом спаїо
У кареам, свак за груд'ма своїм' —.
Приес' уме замрсієши може,
Нег' измієриш' све врлоспи Срба,

И сраженія десепогодишнія,
То л' вплианія у свиетѣ окружни,
И у нарав самцапога Турсѣва,
Поболішат' се, ил' му исчѣзат' іе —.
Рашта л' палос' обіасніено і' доспа,
А и како ред поступак' свешли,
Подлинство іе у доказах живим'.
Све л' избраним да іе Народ Српски
Рапоборцем, ближнєг' увапелїем,
И частниі' му, ал' громада іавліа;
У свим' воїнам Европе Царєва
Ил' млозина учаспвовала іе,
Ил' понеки... ал' стоїавши млого,
Чак нечїе, Человођом воїски!...
Бонапарта Давидовић дивї...
Ка'ног' дражк'о Карађорђе прости
Себ' изнудит' припознаніе Руско,
Да на пронде царскис' Царем успне...
И простима ненапразно даїи
Вїере двором знаци припашелства,
Што и болїе Граф Ивелїа знаде,
Коїно их іе браћи раздавао,
Дасе нїїма диче и поносе,
Ил' да паче обневидес'... тіема,

За недоспіет' у душма́на... шапе,
Ак' од' Вишніег'... неумкоше пуша,
Поздно узнаш', шта без' сродства значе,
Шта л' без' млађег' и Владац је сами —.
Ах та васке предсресписам дужан
Ліепшим' фалам' и благодарніама,
Што имена убрисасше с' жизниу!
Непражіевши славе и признаніа,
Мукло служећ' бранилисте сліудства
Чест, завичаі, и собратства светост,
Нешпедіели ничег' за то свога,
Принеслисте и наіпосле крвцу
На божески олтар ближніеліубіа;
Вам незнаним' шпогде позгибавшим'
У свог' владства ползе и напредке,
Гопова је више земске мазда
Само - чиста жертви сопвієшива,
Што безсмертієм наістинским вієнчи.
Све умишліаі наівишніи откава
А жичице отлучуіућ' ліуд'ма,
Добавієдцам, увієшпенім' духу,
Да им слієдє неузпєжни створи.

С е р б с к о с л.

Измак'осе Вакху бурліаіуѣу,
Опринувши све забаве таніе,
Нешилїкат'се ни с' Нимфама дружным',
Древних Типир, а козїе нога,
И с' ушима отшрліасподугим' . . .
За увребат' свецем ил' грешником
Просте Срба, воспїшателнице,
И склонїет' их у наручіе спрасїи,
Свиешу их очїшат' безчестїе;
Несмишліао ѣе доглед'ма оне
Игри, праски' наслаждаваїусе
Без' пришруса цїеломудрености
Та своїему вишнїем' проложенїю . . .
Нїш' шпо волѣ изван источнїка
И дрвѣта' лїубозеление,
К'о лїпїца' збореѣие хачнїом.
Осмїел'несе и усуди смешни
Пре нег' дошо', и понїао Срба:
„Ха ево т' ме посред Хопеншот'а,
Ил' чак негди у Караибима! . . .
Прѣмет' крепки, муселез ли . . . пиу,
Вїечно чмаре непреспаїу нїгда,

Бречи іаки, а кичисе власни,
Судилишта свирієпуіу радіє,
Крвсе ліудска без' призренія лієва;
Благуміє за излишност' служи,
Умієреност' држис' бездієлицом,
Опишіє л' им посве несвоіспвеіо ...
Іарам за ніи, и окови робски,
Нигда главе недап' им іє дићи!“
Сусрео га милокрвни Србе,
И видієв га да іє иноземче,
Нип' му чувши разложенія крива,
Нип' га питає, куд', шко, и за чим іє,
Већ' зовне га: „Ходи одмор'мисе!“
Пригрліа га и целива' ліубно,
Па шлієвовке наздравіа му шиквом,
Да поврати живоша му моћи
Од' далінога и запрудна пуша;
Уводи га лугом кроза шуму,
Проводи га куд'се заћи мора,
На плєћима прєноси га своїм'
Преко ба'ра, блáпá, и пошóка,
Заводи га за девєшо брдо
Пустолиам, куд' дрекавцис' легу,
У дубодол ил' пригумче к' дому,

Бено г' чека изобиліє дієце,
И услада супружне вірности.
Брже чисте простре сламе Смиліка,
Шареницу... „Персидску ли ліпшу?“
Не, но од' свог', по вр исне, шруда,
И узглавче ма́ло ал' везено
Негда, пасу́х іа́ни́це и їури́ке
А у дики дієвоіачка доба;
Іош дома́нин у зачеліє гостя
С' добродош'о ставліа одма своіег',
Изнес'о му са́ха и скорупа
За препенком да прикуска има,
Док уви́ђас' и шпо збиліска іе́ла.
А ме́жу шо Срб одоі́че боліе,
Ко' млиеком налієвено самим,
Брж' осмуди, на ражані га напне,
Па на спочи́х сієдне поред' огніа;
Пеку́х' прасе гостя разговара,
И ліуба му гиба гибаницу
До колієна... преліу́ђено л' сластну,
Залукови попригану́ ко́ку,
Па Милоіку... Лозові́ха винка
Донашочи, шрпезицу спа́ви;
Дієца дворе́ гологлавце їушом,

Домадарка л' снаредивши частбу
Поспе госпу воде умиписе,
С' рамена му чист убрусак даде,
Тако мужу и осталим' свіема.
На молишвус' іош прекрстіеп' дигну,
Пак засієдну госпит'се приачно;
Ієду', пиу, вином напиаіу,
Нит' прогреше ком' іє здоровіє нужно,
Ал' у славу одпочевши Бога,
Спасо - маіке, и свєпога Троїства,
Док распегне из' пунога г'рла
Сам домадар, а за милост' госпу:
„Благуіте ми браћо и дружино!
Веселшесе бог вас обрадов'о!
Овакосу и прадієди наши
Дружилисе, и бранили мушки.
Пожив боже Ришћанскога Цара,
Алєсандра Павловића врла!
И нам' нашег' Господара Борђа!
Пак іє Турцма сва узалуд' мука.
Од' мен' пієсна, свієм од' бога здоровіє!“
За шим' нагне прелієвна бокала,
Испразни га, и у дно му цвркне,
Пак празниєм звекне низа шоке,

А брчине ієдва оквасивши . . .
Тад' пристане ісмієрно у разговор
К'о да нишпа до водице пио.
Подсмієвачсе овди увієрава
Да іє неким' испекаре доспа,
Кад' и два shade на дан окупасе . . .
Почоечис', моієши га спаде:
„Даі ми кажи домаїине чеспни
Од' повієспи Завичаіа сеога,
Шпогдес' више извратнога чуіє,
Мен' разіасни шпогођ неизвієспіа,
Из' малкоспи іа їу окліучиши
И сва проча собишиа Сриска;
Ієр' и нешто разумну іє доспа.“
Заумио піан нешаи нишпа,
А ципора већ' дознав'о своіство,
Неби слаг'о, да би погинуо,
Кано ш' дієпство шпос' претвараш' незна.
„Господине, свієшло ти лице!
Хођу казаш', ал' колико паншм,
И наівише шпосам преживио;
Ево почуі, те недавно бивше,
А и вієруі брацо Драговићу,
Іошсмо живи гледци и радивци:

Калађура уіалови Вуле,
Што насилно с' женам' поступио . . .
К'о икаква попурица блудна,
Віеру к' чину нездржаво' своме,
Ал' усудни сієпиосе иште
Наказао . . . свепосп разблазниву'!
Из' иштасе нешто зачиніало,
И збиліосп іє спрам каквості жудніє,
Та іє исто и чивипар неки
Искусио узаочас по се
Од' свирієпца, нег' и зашпишника
Дієвоіаштва, та царствєне' фале,
Што іє онаі ђешто уловліао
На свилицу, или на шліючице,
Док іє лихи сам у шкрипац зап'о —
У наскесе нешали' с' женскинієм,
Већ' ил' жен'се, или гледаі с' миром,
Ієрбо і' ончас: к' себ' ђевєре руке! . . .
Ил'же вапралі, ил' по глави главніа,
Кром што буде, кад' ђєпићи слєше —
Малић - Пашу . . . разбиши могавши,
Тим' Іаспребца ускрснуши змаіа,
Нип' из' вражде к' Народнієму Вожду,
Већ' неласкав, к'о ни презирућ' га,

Смієо Цукић оглаше́на ха́па
Послаши му а пронакаже́на,
Ни тек' кúса, него и ђуласта;
Ошпир'осе, кад му г' неоспавліа
Већ'-іунаку, и Срб-краишнику
Према вазда храбрим' Арбанас'ма,
Нек' nebude такав ни другоме,
Ком' хошио подарит' га Вожде;
Іер' их іахат' сам ненуждос' нигда
При дорату себи понавліену,
А и піеше спизат' мог'о боліе
Од' млогие кóніа и іуна́ка.
Харамбашу Марка Слєпчевића,
Што у Штурцу себ' прєсполіє диг'о,
Ошргосє сжіћа и содружшва . . .
Огласиос' свєг' ліудскога врагом;
Суду г' Милош ієдва доспавио,
По нієговим' одчинє́ му дієлма,
Коима іє узаімио злоспи;
Из' Нахїє, што і' Рудничке био
У Чачак іє к' наказаніу праћєн,
Жєжєн, пржєн, сіалим кидан клієшп'ма,
К'а он што іє ба́ке и дієчицу;
Ипак нашос' и сжалосћєн ђєшкo

Што уздаіу немог'о му простити,
Ил' умалиш' по воленіу своме;
Питерски е са злим поступлієн'о,
Он іе и сам суд правичним призн'о,
И приспао с' милоспобећанієм,
Ако вра'ће те предали мучне,
К'о нікога што убіо ние
Махом, нагло, и на мієсто-мртва . . .
Даб' га воліна одпустиєли дома
Мировати, однашпати грехе;
Но шта чинит', сам іе премложио!
Под бременом претоварен пао,
Па куд' с' мршвим него на віешала,
Нек' продужа памєт опачника —
„Аі! Маринка брата ро'єного
У присуству Новокршпєника . . .
Из' Русіє пада му дошавша,
Мєшеоре таинствєна Српства
Смрти чашу испит' принудио
Евовако: Пазио га вр'ло
Брат му старі Господаре земліє,
Тєс' Маринко близу размазио,
Ил' надуос' довієриєм брата,
Плєменишєст на зло упошрєбіат'

Непропушт'о до скарéдá свáки . . .
Сладоспраспiем и честисе шиц'о,
Штон' обичаi народа непрпи;
Дваприпуша и четврпи лишни
Мучносклоно Вожд опрашт'о брашцу,
А на просбе исти шужипéлиá,
С' тим' да тако у напредак неби . . .
Уважали к' брашу лiубав брапа.
Ал' при шоме неуставiес' дрзски,
Учини мус биш' неслично себи,
Привикнуо безуздиe шпешно,
Врнiосиос' ограничiа умна,
Уздаосе до вiека прочкам';
Малим држ'о полково л' иначио
Жалбе лiудства и дужности судца,
Осмiелиос' опет наопачке
Што радио, и продужаш' с' нова
Безаконiа, и безчеловiечiа . . .
Дiешинства iе скопскоспраспиу жрео . . .
Србе млоге харао имуће,
Чак и неке помлаши шрговце,
Што из' Турске доносиели шпошпа;
Иностранство л' Вожд iе препочиш'о,
Знав да заiам шаi нуждан iе свагда.

Овдас' горем' сви саплету конци,
До у живац правдоліубца Срба
Суіазліивост пронза и спрнега,
Те га ставіа таіом у тавницу,
Запрешивши знат' о поме иком' . . .
Пак сазивіе окружиа кмете,
Спарієшине и Боліаре Српске,
Судит' кривца по дієлима точно:
„Коекуде, браћо и Опчеви,
Несрођени, ка'но и суродни!
Власн и судит' виспе мени дали,
Ал' іа опет сам без васке нећу
Барем сада у случаіу овом';
На суочіє неишпите кривца,
Іа шужителі, іа му и бранителі,
Изговора већ' никаква неіма,
Нит'се боліша тко ни добра неће,
Тко л' надіази свіє зала бездну,
А Србином побожсе зовећи,
Успавшием према Турству с' тие;
Већ' ми суд'те равнодушно таког',
Пак ослон'те на ме извршеніе,
Поспавлієна Вами на испо'во,
Важност чуват' воліє свеобщинске . . .

Безопасав свакога жишиє;
А свак волеі од' іеднога млоге,
И пресуђуі опцу к'о незнанцу —.“
„Кад' е тако Господару драги,
Обіес' поган!... Да неспруіє ліудспво.“
„Ха! ешако!... сад' ме увіеристе
Беспупспвиам да ниесте шпип'ма;
Теке малко помируіте само,
И гледаіте гошового посла,
Тко шпа обр'о шим'се и доволіспвуі.“
Пак Алексу Дукића іе дозво',
Приказ'о му извести Маринка;
Сам на враш му оглав намакао
Тихокрвно послієдніє му рекав:
„Наі ти брале шпоси неслушао,
Што л' све злобе и пороке мрачне,
Мієсто дав им, у се вкліучіо си!
Бездієлиам та' награда слієди;
Пак' и прим' іе'! . . .
Воліносисе сам одказ'о жизни,
Према ліудспву разипелісе дигши,
Пак и срамно, и без рока умри,
Нип'су добрі' злог' сносити дужни.
Там' о двер'ма шарампова испог'

Прикачи га Дукићу ми віерни!“
И за сабліу прифатице мишцом,
Да му нипко прексловип' несмієдне,
Док посудност намирисе свешо.
Маіку л' исту одмоліававшу' га
Заварао, послао у село . . .
Да му к' правди неукрапи пуша;
Свес' прегара' што кад' врлост иште,
Те' услада све надмаша мазде,
Што и чувство побієждава буіно,
И услужієм к' себ' радостнус' дружи.
Чула маіка и без душе дошла,
Похіпала живого заспаши;
Боко пред' ніу изшешао сински,
Дочек'о іе', и забавіаш' спао,
Она л' худна плахом упипа га:
„О сретниче, кам' ти брат-Маринко?“
Подозрела но іош невидла га.
„Ено г' маію, ходи ше га ведни!“
За руку іе' до к' нієму одведе:
„Нестараі мус', нип' га одговараі,
Што волієо, то іє исто избр'о!“
Врисну шужна и іадовна маіка
Иза гласа, колик' игда може,

А он шврдо: „Нецвиелис' дошле!
Іер іа око, што одрони сузу
За такием, и ніем' подобнима,
Знам избоспи, даб' и моіе било.“
Умукнула к'о залиша водом,
Паксе спрапи у собицу своіу,
Тамо кришом разблажиш'се плачућ',
И скрб своіу изіадивши грдну;
Но и Ђоко на чардаксе испе,
Крепкодушіем и сам допраіао,
Зашворисе неколика дана
Без' успавка оплакив'о брата,
Нит' іе дао к' себ' икоме прићи,
Іест' и пипи даж' ошказ'о себи,
Колико іе ліубио га силно;
Ал' надваііе закон правосудіа,
И Народа воліност и спокоіспво,
Началспвеу л' пупностним іе биши.
Осми дансе опеш' показао
Сав укрушен, и печаліу сможден,
Тих и крошак, и природом велик,
Пак прика́за укопати брата.“

Враждебносші ошреба.

О свом' . . . о себ' . . . худно мислієвшіма
Соперник'ма,
Вражде духом к' навієт'ма сплућеним',
Кад' нехтели повиніат'се власши,
Ни дужности примієт' новоданіє
Сходние им іавну честожудіу,
Све презрео велебносшіу Вожде,
Пусшио их из' правоспи зámки,
Неподзрев'о као мале душе,
Нит'се бої'о акоћ' и бунама
Проспи Народ из далека цієпат' . . .
Тек' уз' пркос іавно достоїниєм';
Него злюбник, и мрзивац ниски
За . . . можда ќе! . . . свим' свирієпствам' врца.
Свесу могла . . . чак и презрет' марніу
Сприлаганіа к' напредку општинску,
Чак и грлиш' све назадке щога
Од' обадва . . ., гори е волієо;
Тко разспрвіа, нека и несие,
Што л' ко презр'о, да нечезне за ніим'
Ил' одзир'ма себе кривил' мора,

Лахкоумно што л' је прошалио —.
Маніе крива... и каіавшас' іавно
Себе судећ', а дивећ'се Вожду,
Как' о іедном обоици главе
Несмандрліав, с' благоспіу их пушпа,
А извієспно наіглавние кривце
У сред' біедспав' обшпності напанувше...
Маніе крива... и наспраг іе позв'о,
Ал' он нешће унизип'се дошле,
Паче л' ние вісип' мусе своіно,
Сліубієспісе и помирип' с' Вождем
Свог' Народа, и себ' добротвором;
Еш' окази побож' добричниег'!
Приес' ломи негосе прегіба.
Осим шіе набавліача опшпа
Фапа жива у небоішу спавліа, (кула)
Ал' к' себ' Народ премамліап' наспавша,
Да врлога свог' оспави Вожда;
Шта л' су шліуке іош узмогле знапно?...
Вожд ипаке опроспи му іспо,
Ал' на свешом' присегав га краліу,
Да већ' неће шог' чинип' му више;
Пра́се л' пишпи, док врліике продре,
Пак іспекар...? за пређашніим' част'ма!...

Равно за то Іаніиѣиа Побру,
Бургиаша . . . крпиніиченіа му,
Испребит' іе нїим' принужден дрезским',
Зборившием свуд' и сваком' іавно:
„Шпоѣе нама совіет и Господар?
Сложилисе да нас гуле само,
Сваки наске бит' испима може!“
Од' куд' ова из памети л' чие? . . .
По печишпу к' изборцусе доѣе;
Іаніешцесе пиєм увредило . . .
Чак полико, дасе умал' н'изд'о
Тко іе . . . шта іе . . . и о чему радї . . .
Колико л' іе одчинио за по
Краи, поступ изказуїу свега!
Испог ошац су два друга синка
Сеоскога убиу каплара,
По дужности звавши их на воїску,
Шпоно і' с' реда и без принужданіа,
С' пог' закону і' важним преступником
Ткоб'се пога приек' однеѣкао;
Нехопіевше мор'о іавит' Вожду,
Знавшу исте, за сваког' питавшу,
Казнившу л' их, пачеж' озлобившу
Против себе те обшчега . . . слуге;

Тако на се гніев обнове Вожда
Приетніама напиш' мусе крви,
Те сва кућа, и зле женшурине
Мршвим коцем зашворесе сами,
Неушпедис' маће ни диете . . .
Пословицо изчезла нам' испа!
„Од' зла рода нек' ние порода“
Опмашћача нигда сретни краи,
Кад' ван бједствас' веледушац шири —
Бар діечицу пошпедієши бієше,
Већ' свиећу нечека варница —.
Кад' престаїо Вожд раповат' с' враз'ма,
И випешвом по срцима трубієш',
Кр'чио би, и плужио ліубо,
Или звиер заширао горску;
Да л' дужности іош поніав'о више,
Послов'о б' их, к'о и ова' радо,
Та б' за причу и образцем био,
Кад' ни тако дангубио ние,
Свес' труђаше и чрез' ліудску мієру . . .
Жив іє примієр без' умисла дав'о,
Услађавос' упражненіам крепким',
И доказ'о да Срб може свашпо,
Ишпо б' игда за чоеком стало;

У дужност му доіліом іе біла,
А искуство доумиа вреде,
Іош дас' чув'о, caos' небоіао,
Опечесивом и шпастием влад'об'! . . .
Него посрш, ил' ушпрбе цигли
Испоііна, од' Народніа і' већи;
Све л' надсмиршним' іавнуосе Сроду,
Ознашником доба и виека,
Бив у време с' наівећиєм муж'ма,
Акос' неб' му и полза признала . . .
Сва зла діела свие главара' му,
Па ніегова испекаре озго
Дасе спаве на памеши вагу,
Опет' би му прешегнула ова,
Нам' што і' мучност поразио прву,
Пробудио велемоћности срца,
Срб-имену важност обновио,
Прозначио удаћности спазе,
Открио нам и препоне таіне . . .
Духом духе пренуо іе млоге,
И дугоће іош ускршат' свіжим'! . . .
Та' ничпожим' млогићесе наћи,
Што к' том валіа благодущіа чувство,
И обзреніе дужности владалца

К' себ-ближніему, и к' ближніему-себи --.
А шпос' фали шкоби непоніао,
Зажмилившу и у подне ноћ іе,
Нип' врлину, божественост лiудства,
Окце смртно кадгод' іе видіело,
О ша'рама бавис' испо' вани.
Карађорђа л' мари Србе памшип',
С' изобиліа примієра' вишие,
И попомства началног'ће цієнип',
Ако собом, што назида, сруши,
Кад' Бонапарт надиграсе дивни;
Полет, устав и у дус'ма і' видан,
Ка'но морски приплив и одпливе . . .
Кам' Сезостра сила и држава?
Куд' іе свєтост Ва'ловога кипа?
Замрсилос' у све с' Вавилонком,
Коіу чисти шек' Гангарид назре,
Ал'се сретніак и шим' задоволіи;
Нип' іе смртног' чег'се колик' воли,
Неком' оміер, неком преглед даіа,
Иста л' исти преде, што допреда
За наспавиш' времено' на віечно —.

„Мироносац . . . долазио Србам'
И примієли г', шпосу знали ліепше,

К'о донесша таїну христіанизма . . .
Ал' он сматр'о као ієдноочни
Половицу, а да пише хуле
Штоно су му природніе нраву . . .
Тим' пока́за колишно іє чоек,
Тек' пузе́й, и у робству воліом;
Самог - себе непознав'о ближе
А да мієри друге сфєре ліуде,
Како ни'су Цеб - Доктора шварце,
Ил' по вкусу нієгово - шу́фєму,
Мекушаспу . . . ки́хам' угодномє;
Ал' да нієга анашом разчлєни,
Узме ма́лост поніа́піа му кніижна,
И по сумним ко злу накрєнуша,
За сиєна, и паза́ра б' ост'о . . .
А не к'о Срб из' природе самє
Возмужао, и распієр'о врагє,
И уз прси спраховиша мложспва
Вієру, славу, и Државу диг'о! . . .
Нарадио да г' вриєме памши,
Шта л' пастири и рашари голи
Наканивсє учинит' су мо́ћни
Доказавши дієл'ма увієрио!
Нєго завист и лукавство подло

Кратког' ви́да, к'о су и поштеніа,
Пак изродно све ружниа виде,
Чак и кад' је успоред дивоша:
„Шта је ово?... Бит' немогу́ луди!...
Нит' су такви́ у чержици мојој...
Іа' л' одкуд' би у свет дош'о други,
Кад' га незнам ни замисли́т' себи?...
Сада за плуг, и за мошчину,
Ил' сіекиру циепаши кладе,
И што-како час-англезски здепаш'...
Пак радосно и на позив први
За оружіе! Према л' силну врагу
Голо чело, и самцаше груди
Изниеші, те опважно спаши,
Без' тактике, и без' Дисциплине...
Тек' обрукаш' што ученост ра́де,
Наске шекар' собом доучаши,
Циндина́ше л' ускрснути слу́ше...?
Проч је с' ніима да б' и чесни спало!...“
Да! Срб тако, пак' и бо́ліе брзо,
Док је узн'о, дас' віерно́сћу ши́пра —
К' том' вршипрах посміха́вас' Вожду
Петербургски, и у двору царском,
Што идола незна' паначности,

И хероїа неполушковав'о
Измешанієм вкуснога сугреба . . .
Но да г' чуо благоупробниче
Брашом . . . другом . . . звавши' негда Срба! . . .
Све мис' чини, наш'о б' оном' . . . Кіахшу;
Прем ни Срб му дужан неоспао
Кад'се враши с' аудиенције:
„Господине ти' преуцмиліени!
Дасе ђоко ђе ти' воспишов'о,
Неби ђоко брукаосе ближніим,
Кад' ни данас глупогорд іе допле,
У несрећи л' надвишава шакве.“
Но С . . . н га ушіешио за то,
Прем знаш' незн'о . . . шпос' оружїа прође
Вожде Српски у најболіе доба,
Кад' валіаше доказаш' му миш'цом . . . ?
Да шракпаше крвца подписуіе . . .
Дружбе, барем колик' уважника,
Дал' сприкрие учаспіе шуђина
У своіему . . . пачел' за неодакриш'
Славе ліудске сприспранство порока — .
Кад' іе залуд' глухородним' піеваш' . . .
Ліуди гадес', ліудисе пороче;
Дост' шпо г' нађе у проспору шваріу,

Ієдиничном, прем жижчици сличном...
И шо за ди́к'... а досто́їності па́дшу,
Ко́іамусе сродцем... унизила —.
У шпочему л' свисмо ісповешни,
Недоскупни ліубвом ил' правицѣм,
Свепості чинис' више домашаіа,
Штос' ліудскостіма тек' дослу́хаш' мари.

Спрашносудіа непреміеност.

О Аспреа... неузле'ћи к' Небу,
Ак' и виек желіезни е наст'о,
Ти' све іошше гласа имаш' смиеш,
И да нигде пред' маічице лицем,
Коіа с' Віечним кроз' вриеме шеша . . .
А разсмотри шек' извієспност ближе!
„Шта знам слушап', шта л' видієп' имадем,
С' рус'ма Срби с'удружници биши,
Пак варварспву шекар пасп' у іарам? . . .
Ту ил' глупост ил' невієра узрок!“
Нагло судиш, и у ведрац грмну,
Имаш време из' мешежа ди'се,
Али наізад іош прєслушаі Срба
Дієловієдца... и гледавша скрозно:
„Ієднородци, ісповієрци, Побре!
Храбри роде дрзаі и успієваі!
Маш - Росіа свачим' помагати,
Сад' іє време доступип' вам' к' цієліи,
Нам наручно ревност оправдати! . . .“
Споборности дужност, прáво л' то іє,
Али нужда закон мучно смапра,

Кад' и віеру с'опорочи кашто . . .
Сама л' себе радо жертвом даіе!
К' шом агнца благочесніе камчи,
Да б'се игде іош забавит' сміело,
Сієм спропшива, и развратна ліудства:
„Храм божества згоріе Православія!
Погрузисе слава свагдашніости! . . .
Фауста іоі . . . угрожавас' наћи!
Већ' сад' браћо и дружино спаса,
Віерни синци маіке и драгиніе,
Удостоішес' Небеснога Царства,
Заслужите прáво на признаніе,
У данашніег' и будућег' ліудства,
Да сушчество ліубіелиште вишніе,
Нієм принесли, што имали боліе,
Крви плоде и іакошніости чисту . . .!
По Тракшату поспупиште Сродства,
Да бар с' тѣ нам безопасіе спране!
Стамболаће Брил плашити огніем,
Ал' іе мало спржити та моћи,
Већ' дух Турства і' сад' усмиріеш' чиме! . . .
И од' Срба шóсе изискуіе,
Поднеси' шиу под мач варваризма,
Жертвоваш' му мило' и прецієно',

Дас' доволіспвом опои на време,
У овако мупніавама бурним',
Док прохуіе, и прегрме силне,
И Славенспво іедасе одужи,
Пак поврашип' од' испога своіе,
И освешип', залечіеши паче
Іеднородіа чрезпредіелне спрадніе,
Вознаградам преублаживши га . . .
Бож'скост иште! Свеп'ніа колебасе!
Чим шко може да пособи своіоі!
Послідни е, и наівіечни данче! . . .“
„Іели дошле . .? Решавасе Србин!
Приапеліу свачим' услужіеши
За показаш' зло презираш' маріе,
И цигломе, а не свачем' говіеш';
Да л' важниас' изпринуди желіа,
Сва за дику прегоріеш'ће віере!
Да би не шек' дом згорио над' ніим',
Но и капа и перчин му сами,
Ал' достоіност нек' успрене Слава,
Повраћеніем воліноспи Европи,
Све Народе сіешив сложип' миш'це
Хамаіана да прокину міехе,
Жар-Пошопом шпо иштекар препи,

Дуги́с' не́дав разо́двіє́тної іавіа́ш'! . . .
Турке́х' со́бом заіа́зієти Србс́тво
Да соіу́зне не́разспа́ви си́ле,
Тим да зна́тно сво́месе одла́кша,
Напа́нушу пре́дупре́д'ма сві́ема,
Што пре́предно́ст изми́шліє́ти мо́гла
Іако́бинца . . . или́ фана́тизма . . .
Па́че л' жу́дніа́ Вселе́нска́ Деспо́тства;
Тек' за́спра́ніа́ч за́уміє́ти зна́де,
Што ни́ море́ ни́ су́ша по́неспи,
Уз' бо́жес́тво дрзко́с' поса́ђуіє́ —
Србс́тву ра́вно Мос́ква же́ртвова́ла,
Ца́р сі́евера́ сліу́бно ве́лебнос́пи
То́ призна́іє́, и Ру́с живо́ пам́пи;
Па́ не́к ва́мпир на́ сві́єши́ло зіа́іє . . .
Не́к' и іа́і́дас' и́гра́йиво́і по́чці
Прису́тствіє́ одка́зуіє́ жи́зни,
Мо́х озби́ліска́ надви́шава́ сва́гда;
Не́к' спі́єшні́єни, и́ бли́з' опча́іа́ні,
А́д ва́сколик' па́кди́гавши́ за́ се,
Ми́р-пре́шва́рач из' кра́їніос́пи пи́ше:
„Чу́ієш ли́ ме́ сла́вни́ Кара́ђорђе́,
Послу́шаі́ ме! У́чин' ми́се с'ві́є́чним! . . .
У́зби́оса́м са́моси́льне́ вра́ге,

И Теуша, и Чингиз-хан-сина . . .
И шек' да им мир из' Прага разшлієм . . .
Ал'де ти' ми о Србине врли!
Лаїбгвардеїце Изламизма пушти
Нападнуш' ми одвіерника Бечка,
Принудит' га преклонит' ми шиу,
Ил' га о себ' забавієши шамо,
Док' іа међ' тим допаманим ове . . .
Пак све теби шпо имати желиш!
Круну, скипшар, и Државу Српску!
Баш сад' о том' и Султану пишем,
Нит'се бої шпа! Он ме у свем' слуша!
„Нит' од' того! Разумиде само:
Срб горему већ' служиш' іе одзн'о,
И тим самим допашпивас' добра;
Душаноспїу обузет' іе вишом,
И врлоспи нелаживе дражма,
Са свим своим жерпвовап'їе станіє
Свеобшпінску . . . ползам' и воліама,
А слободу и правїце швоїє
Европеац да с'образи за се
Содговорне и с'жишиу ближнїєг' . . .
Нит' іе при теб' себелїубивчини
Сво величіє чоечноспї званїа;

Уч'се поздно и смирават' себе
Прам свиету журніа т' м'ора і' капца,
К'о прам сіа'іу следа прелієванци... (Діаманти)
Крв іє водом Магеланца вкусу,
И пункт свиет ал' збієшенца... оч'ма.“
Тодичниє! што іє опвеш испи,
По Лаіпцига придневномє боіу
Све Европе, Нар'од'-народскомє,
Казацима ту докопан бивши
Самодржда немимош'о руке,
Већ' оспавіа г' у кабинет вієц'ма,
Мећ' антике віером спасєніа —.
Надеждє нам опле на нієг' право,
К' нам' ліубве л' му Царски постоіаніє!
Добрус' надаш' може но достоіни,
Ил' донадаш', ил' га домоћисє,
Та сунравіє упущєнє іє смршну,
И воліа му напредуіє свєш'а.
„Тако ли є! . . . ?
Іа ти Србе ово имам рећи:
Теби равне подржавам свагда,
И с' неба их у вршложіу спахам,
Недаіс' врагу, небоіс' ничпожєспва!
Знашност Српсшвус' опважностіу спек'о,

Крепкодушiем изнудиос' Егид
Чеспишого и чеспного сваког'!
Европеiске дужне су пи силе
Незбрканспвом!... до тебе споiавшим,
Преизгладом Држав-премежди'а,
Већом жерпвом сприноше'ни'а млоги;
Презру л' испу, свес' iош нуждап' негда . . .
С' више' л' пе'ра' Гриф и врабче лешка!
К' пом'сам претег iа у свему вiечни,
И кадпада свенадможеiем врлу.“

О ш н о ш н і а

К' С р б а м' А у с т р и е.

Игде л' игда већи благодіеіче,
Или Народ полезниемудри
Од Германца свѣтус' іавну досле!
Тко л' Цезарска достоіан имена
Колико іе Цар-Виенѧ древна? . . .
Шта іе добра само Србам' нуждним'
И некада, и данашній да'на
Починио двор Авсприе моћни
Разсчисліеш' се и преславип' немож';
У вриеме л' испог' воспання
Прам зулуму, и варварству країніу,
Срб'ма да'ва хліеба и баруша,
И пошова, и науке мудре,
Чак и своим' допушкао ліуд'ма,
Тко марио ић' помагат' браћи,
Чиме год' ко мог'о и уміео,
Сам кроз прсте гледаіући купке.
Ах Мишезер . . . у грудма си Србу,
К'о Споіћевик' с' Іоановић свешим,
И оспали помагачи млоги! . . .

Свог' што Цара многомилоспива
Испод руке намиріаше воліу!
Опле ніему и неколик' права
Посліе нудит', и ѣукаши Србе
Под' криоца у маічье лоно,
Челичним обшпићено плоч'ма
Устроіспвиа, и набавé нужне;
Ал' пошпосе опказа их наіпре
Из' причине, свагда извиніиве,
Французскога многокрвна рата,
Што і' тек' Срба'лі' близ' спотису'ћ' спао,
Віерно круну бранившиє Беча,
(И плакавших кад' Французу дані . . . !)
Пушнотворност без' посредств' сваки
Владала іе, и владаће вазда
Више, даліе негол' и оружіе,
Та' л' и правó безпорочно царство,
Ким'се душе, док и срца плієне,
Усхићенас' држе заіамност'ма,
Пак' и свашшо помéшат' им несме;
Срб іе шин'о дозираниєм испог',
Чисто л' добро ткоби безцієніав'о . . . ?
Тко л' сподругом нежелио биши
З' давна важног' славе спіажащеліа?

Ал'се срећа прокушат' воліеде,
Да л' собственост уздиґисе може! . . .
Тко л' шеб' смета о Владалче благи,
Кадгод' хоћеш, и с' удахом вієрном,
Апостолству свом' „Неманіа“ споиш'! . . . ?
Илґе Коран штрбе попуниєти . . .
Ол' све биши шпосе отслуґує — ?
Дасе моґност обасіава диком.
„Шта ли с' Церквом? . . .“ Божи дом іє она! . . .
Ту суплешност наікраћег' іє доба;
Дуґси воліни сви к' надсебну па́ре,
А срдашца сліубіашиґе ма́ре . . .
Наукаґе свуд' исповеш наґи,
И показат' што іє чиниш' дужно . . .
К' чем' и паштніа сієдиности . . . тежи;
— Свіема л' швоим' шек' у шом' іє зближніа,
Пак и спраћо і' инач предизбираш — .
Фаросом іє и природност уму,
Ніоі приша'чеґ' к' Ліудскуґ' одсвієшкава.

Несреће счедност.

О ви барем прозиру́ї оч'ма
Кроза свипіу Паладина ра́да,
Увкусуїте шпо вам шкаїу музе!
Разміешпаїте и ліепоте дивност!
Врлог' окце способно іє сіаїніє!
Кад' усладност и сузице лієва.
Тко имаде воліи споспраїке,
Чиспо́ срце и пошпеност дієла,
Крепку миш'цу и оппорно чело,
Шпоб' ништиос' при надвису духом?
Што б' слабио у преможіа мїгу?
Та пораблі'ос' у по дана клапніи?
Не тек' ліубав подхраніуїмо лідспва,
Већ' и прч'мо сприлагат' му блажіу,
А у сродніє налазив га близи . . . !
Свременике и сосієде лихе
Доброслав іє знао надмудрієши,
Покусивсе и у враге главом;
Цар-Милупин добром подіармліао,
Да га вієрност и посвети радо,
Сшавивши га огніивом попомству . . .

Душан свуда срећом превлађава,
Ніим Пал'іолог и Цариград дрхш'о;
„Карађорђе л'...?“ Проспачине видом
Увіерио суште и будуште
Собразуіућ'... дас' усдиже воліа!
Дужност нравну сва да средства служе!
„Пак!...?“ Да с' правом учаспвуіе Српство
У Свеважну... славом жерпвовао!
Веледушіем... Руца причврспио,
Прегоріеніем судружио... Беча,
А Тиранску варвар - проваліеност
Загушио срца залогатіем,
Тер'іоі висіет' и прек' зуба било,
К'о іел'енка спрашнокрасноі Бои;
Ким іош предста посл'едспваке іасніат',
Тко л' успрену, те разгрте попрет,
Зажди свећу мужеуміа моћу,
Коіа свіепли своим' и ближніима...
Да!... и спажас' што іе обшпост пр'ава:
„Свіем на Троіу! Тко Славено - Србе!
Ончас испи какоc' Пакле згране,
Тиранспво нам' да намешне свично,
И чоеспва право нам одкаже!
Нужност маіке пособия нађе

Свагда у свог сласт іої млека савша,
Ниши пита' кои како кланіа,
Нит' іе зад ком за чимнибуд чезнут' . . .
Све! . . . жреш' пашпніи країієспрадалаца!
Прекалієност свему одолієва,
И уз' цієлост частицасе дичи,
Што по себ' іе чемеру примієшна;
Филокшети достоес увієріа!
Еацід'ма да Хекторе сражат',
А Парис'ма одкнађат' іе руге,
Пак Улиса совієшпанієм циглог'
Приам Паспи, Іліонсе схорит' . . .
И чак негда . . . та све за живоша!?
Те проз борбе славна ушпруђєніа
Ка Ієленци . . . одбишиу врагсшва! . . .
У Ишаки л'? . . . С' Пенелопом ліубніу,
Обоіудієс' подошпрєнієм нові,
Пак Меншору и Венере годіє!
Да л' недигнус' бієде орудіа,
Ни помогле б' іош Синон'ма лажи,
Даб' Креуза л' неисчєзла више,
Гр'авом важит', к'о іє добром цваспи!"

Р а с п і е в

Славом Опечества усхићена
Србчића.

У Београду 1811^а года на Видовдан
лицем.

Небо шчедро', свесрдна ти фала
Са Срб-лица віковіечно сіала!
Видовдану осветисе Србство,
Већ' одбаџи пешко' Турско робство;
Та слободе осіеп'шесе Срби,
Па свак саден умрет' воліеоби,
Негли шуђим више игда биши,
Дичност сможіа у іарам склониши.

Нушодер' нам' дражни' попіевака!
О момчадма фале діевоіака,
О женикам' дике обручница,
Діела синци споминіу ошаца;
Сравниш' паштес' мудрим' у віешпини,
А іунац'ма у дивноі врлини.

Славу л' ев' што узвишава Срба,
Што л' ничтожи горда варвар-герба!
Свом Србиом изнад' Београда
Што управліа син іої родни сада,
Од' Тополе Ђорђе Петровићу,
Давно желіен діешић и племићу;
Ніег'се плаше хиліадама Турци,
Ніемус' диве и даліни іезици,
Вожда л' Србска прославіати буду
Сви поіаси, діела кад' узнаду;
Та и дух му неоставиш' ніегов
Српска срца ни из' мрака гробов'! . . .
Іош'во Творче на пвоіесе смилуі,
Способства му наслідникам' даруі!
Нек' спримієріа буду радознанци
Карађорђа істиніи попомци;
Бриге л' да им свес' онамо спреме,
Како правдом знапниш' Срба име.
Што народе собом опличава,
Свим говієінством радос' освешчава,
Пришеже́ніє сроду собствєно́спи,
Срб-смишичне дике и нравноспи.

Ху́к весéліа пробиаі небеса,
Свиєш смаптраі Србадце чудеса,

Ославна су, нек'се іаве свуда!
Мамо л' Србко биваі опсле рада!
Ако ш' син'мас' и посрнуш' згоди,
Али враз'ма срећа неуроди
Са свим' Србе игда паковладаш';
Залуд' Турџма і' посе већ' и на́даш'.

М р ш ц а в а с к р с.

* *

Нич'де сіємце искром узазванія!
Свећ' іош спареж нарашпаімас' младіет',
А повшора і' дошупавост марніом.

* *

Две године, два столієтіа, дужа
Од' гладніе свеколикі лієпа,
Мириаде л' обвинієних пизмом
На смрш грозну мучителствá разних,
Преспеніало премриєвше Српство
Под' удручієм Опоманска ига;
Злобци предіел и варварства пређу,
Већ' науме преродієти Србе,
Ил' діаволску себ' усвоив силу
Ошребит' их све до ієдног' мушка,
С' нова л' земліу населієти ліудства,
Анадолска, све Гангрца́ згадні,
Порочностим' да Христіан'ма грозе . . .
Ил' устремом к' сладоспрасшиама

Раздраж к' віери да внушаіу скопскоі . . .
Но Свепретвор вишніег' соизвола
Іедвас реши Карађорђем сіевнуп',
А биш' мора свачем' подража́ча;
Телиш' одсад' већ' нешрпї Српче
Суровога свирієпиа владства,
Увіерилос' омієриєм сіла́
Да и крспаш сіе́да́с' наізад' црв'ма,
К'о железо непримієпком хрђом,
То л' да крепкост миши́ц' и воленіа
Недосегне предодредна слієдства,
Усекнути спрашило Христіана.
Косанчића побратим іє славни
Ускрсао возживопієвшисе,
Да іє опет ступ у бієдствам' Сродніи
Іаким срџем и величієм духа,
Іедном себи свагда своіспве́німа;
Обреновчић, Милош правџе вшори
Видієв Српство у премеждіу пу́ну
Разбуктасє Народноспіу силном'
Ушієшип' га, уклонієп' му муке,
И узнесп' га пак на очи свє́ша,
Што и вієспност продуженіа сретна;
Кли́че, сазва ша гопове Србе,

Скочи, попр' крвопие вражки!
Док обазрес' десно и лиево
А биспропом Вишежкога ока,
Момчадие разпламћешес' груди,
Риски-іарно свак поража злбца
Совієчиа и обштинска станіа:
„Гибнуш' нам' іе, да б' до іедног' цигла!
Ил' принудит' см'ртовидност Порте
Познаш' Српску, и уважит' воліу!“
Так' собраћи нови Господаре,
Ошличим узвишени над' ніи,
Трештно рекне, и опважно поче
Свуд' пролешат' и допобієдаши;
Палеж Срби развиали наіпре,
Пожаревца л' седам шарамп'ова
Писар-Іово поздравио п'рви,
Ако см'ртіу, кад' угледом прочи
Делибашу истог' предадоше;
Испрати га у Буприу мучну
Димитрие полубрате Срба,
Пак на Чачку Турак' разбишье
Воліом Вишніег', и Србчадце мет'ма . . .
Подкреплявше Добрачанин-Іова,
Сретнославним' назвашисе смие,

Кієм'но убіен и Бехаіа - Паша
Баш на броду према Тополинам' . . .
Ево малост каква склони судбу
К' ново - Српску допашпеніу блажіа,
Та іе било претієцати враге
Драгачевом, и до близ' Пазара;
С' тим почвршће, што прё попузнула
Нека частца . . . но припекла с' нова
Како спиг'о Симо с' Валієвцима,
Како л' Смиліа . . . предусрела Воіна:
„Куда? Штал'то?! . . .
Немогосте л' к'о Раићсе борит',
Ил' убієдит', ил'се одбраніати?
Туђа земля, шуђа маіа м'рзи! . . .
Вам' у жупам' старог' Завичаіа
Тек' масличне увієнчице распу;
Данаскесу вас пописли врази,
А вићете с'упра ніи поразит'!“
Лазар Мушап Турцим' ахмачином
Утворивсе представліан іе досле,
Ал' мужество шу показа цѣло,
Чак раіама удостоис' конца,
К'о Кнез - Максим Делибашска хаша,
И ніегова ћурка безприкладног',

И к'о нека' зароблієничица
Шпо сеісану под' палирма домча,
И заведе некуд', док и кући;
Него мужа недесила дома,
Оч'о друма чистієт' од' душмана,
Ил' робства іє какоґоде спаспи;
Но док среће живошасе има
И кадунам', ка'но и Србкама,
Шпо ихгоде тус' уфашіє живих
Милош пушти к' Ужичкоме граду,
Нека челіад' и дієчица сипна
Ушпедесе чиагоде била:
Том добротом укрошио Турке
Далек' више, нег' и разбишиєм,
Те му и пи' сва пожеєе блаґа.

Бишка на Дубліу.

Никшић - граде, небоишсе тамо
Черногорца и одавно важна
Оружием и срца слободом,
Већ' опрёмде ам' низ' Дрину твоје
Ошмієніе момке, продираче,
Нек' извієстєс' и о Срба жићу!
Страћа срећа Маріаш - Паше смієлна,
Мало што га из' Моспа́ра спасе,
У везира Дерендели време, (1814)
Већ' га хпєде іоште допрека́лиш'.
С' Дрине испи по Везира воліи
С' приста своїх само Никшића́на
Зађе чешом, све од' бржег' боліих,
Окром што іє из' Ордие пошло
А све воліно - решішєлна боїца;
Док ево ш' их друмом шер' у Мачву,
У Дубліу их тієніац... облєпио,
И шарампов прем за ноћиш' само
Брж' здепаіу, да саніаіу рахаш...
Пак у іутру Шабцу на ужину,
Док и везир са остатком Босне,

Кад' слазеніа пуш отворе испи.
Ал' их ноћу предупредє Срби,
И сáм Милош у госте им руни,
Те их слепіє к'о у шору вучад';
Исто іушро и до подне дана
Савсе окрш на обсадним' сврши,
Тко незгибе у плієн запануо,
Сами Па́ша неизбієг'о того;
Чираковић млаћи га уфаши
Гадранине, из' Тршића знашна,
Смієв га зграбиш' за мешліачну браду,
Дар Милошу кано п' Господару
Ніим живиєм учинио радо,
И пофалу за шо получивши,
Кроміє оног' . . . што при Па́ши наш'о . . . ?
Триста грóша, и Демиски-сабліу.
Милић Дринчић Рудничанин славни,
Ког' ни Чачка доспаліудна сила
Непоплашіє, што іунаштву вієран,
К'о и Ломо ве́к' погибши́ доплє
На Руднику, огнієм изгорио! . . .
Симо л' дични, нрава мужєсташна,
Синє знапног' Кнез - Алексе млаћи,
И мезимче по седамнєст браће,

Шарік Бошніак, и до придест других
Крв пролиу, живошасе прођу,
А побіеда сбражсшвус' да им склони,
Пак и Турчин мал' опале кои
Измакао!

По' су шанца груд'ма поравніели,
Док у поліе испанули смушни,
И по шрніу бієні к'о зечеви,
Ил' Тешан'ма с' грмов' успреліаіи,
Те сваліалис' к'о имеле шпогде,
Прем некол'ка Смиліанићу промку
Испод сабліе, Дору л' из'међ' нога,
Док у Дрину пресшрмоглавесе,
Да и данас брбођу іоі под дну,
Што им тамо гуіавчића више
Нег' у влахїні' чимбур' и мед-халви . . .
Ево л' што је іош побіеда друга!
Из' зла добро пречиніаі' је више,
Нег' обично мило' и драгахно . . .
Милош своіоі одкупио воісци
Све Пашинско' рухо и оружје,
А да ліудски преодіене роба,
И вид испи поврати му свични,
Па га пушта напраг у ордиу,

Побієжденик нек' іе у вразима . . .
Но и душу таї Херчине іави,
Пофалисе саоме Везиру
Побратимством Обреновић - Кнеза,
И воинства храбростіу Србскога,
Нит' им ишто сіем Вишніег'се може,
Ког' призивіу, и не узалуда,
Помаже им, да б' и кашніе шпогда.

Со дієісшва поштранска.

Сожеланіе чак и преко свѣта,
Споборствоваш' чимегод'се може
Свак по своме и на даліи кругу,
Іавно - хвалним' узбуђено діел'ма;
Чак у Париж Гломазчесе диг'о
С' порукама іош свог' Карађорђа,
Десив Цара у наівећоі слави,
Каква допле іош несрела Владца
Ничиега, кніига што их панши . . . !
Ту му поднесп' Српска рода іаде,
Да смилуіес' разблажіеш' их ишто,
Кад' и враз'ма прашта наівећима . . .
Безіак . . . блеі'о, кад' углед'о Цара
У ніеговоі свр - чоечіоі срећи,
У безброіству л' са́ми Генерала́,
И своіе, и Европе целе,
Но Миаіло млађи Чардаклиа,
Што синовче Пепра покоінога,
За нї зборіо све што знао боліе . . .
Док Цар своіе учиніеш' обећ'о;
И узасоб пис'о іе Султану,
Пошпедіети Српски Народ жаліки,

Као залог повірени нієму,
Нит' да віечан Букорештски мир іє,
Као шпоної' жив и Караѣорђе —
А и слово сáм іє држап' дужан,
К'о Цар Цару и к'о смртни́ дру́гу,
Што л' све подлу лаж іє радіє своїством.
К' том и неки іошпесу приспієли
Од' Србаліа . . .

Како знали такос' и молиєли,
Све л' напразно небила им пашпніа —.
Проти л' хипру Кнез - Алексе сину,
И Чошриђу Іадранину мудру

.
.
.
.
.
.
.

На прошеніа и кржаве сузе
Евовако наговієсти паке
Намієспниче Помоћника бієдним',
Ончас іава и прећег' курієра:
„Мир Србима, Александр вели!

Из подножіа віковічна трона,
Што побіеди чистог' Антихриста,
И одагна у планету Адску
Назов - Марса, безспокоїства л' духа.“
К' чому Султан и занеміев приста.
То успішно препречие к' миру
Преріедка чоловіколюбца
Срб прославліа колик' ишто дично,
Нит'се може заборавієт' игда! . . . ?“
Скучен рашник у Србии плодної
Насушчност іе шпочим нагнав'о,
Такишама, и зеленим' шліивам',
Оскорушам' пекар опорима,
Крмешине л' и неслане мршом,
А смрт блажа, но глад, с'рдоболіа . . .
Пак усрдіе и ша' б' превазмогло,
Што Іеврема дало у шаоце,
Ком' шад' претієт' безнадеждіе зіало;
С' чегно вик'о и Миоков Іово
Свуд' при важну налазивсе шада:
„Камо пушак' у споліини прећца,
И фишека' од' ђекога више? . . .
Тко б' ти рек'о, Добродош'о миру
И Фермане Цара безчоечна!“

К' пом іош Турци одма свуд' напали,
И од' Босне, и од' Албаніе
Док ишекар и Уруменліа,
Нит' Срб знао мари' л' за нїг' ишко;
Но шек' згибап' непредаваіу'се,
Пак међу шим, шпосе могне друго —.
„А іер хліба налазилос' мучно?“
Опієрали ол' поклали Турци
Српску споку, и ораће вол'е,
Плузи, нїиве опустїела прично,
Пуни коши и жишнице зжгане
Одшуд' чудо и залогат круха.
Нїємци б' права і' Србма дали свашша,
Ка'но шпосу давали нам приє,
Свега досша, попов' и чжебхане,
Ал' камосу ка' одприє новци!?
Оскудост іє црв у с'рши сваком'
Сїєм Номада безподложно живша,
Он іє цигли нїом напрошив богаш,
Нит' икїме у чем' поколебив;
Прогна л' врага, на мїєшту іє ост'о,
Ка'но узбієн у пуспинїу нагне,
Са свим благом, с' лўком и волїностїу.

В и д м и р а.

Ев' Милошу и попомства фала!
Храброст умом обуздао браће,
Усполов'ос' посрпима прѣди,
Одпочео, и убіеди нагло,
Нип' жерпвова извѣстност наданіу;
Исполински л' учинивши размах
Уздиженіем поклизнувши Србства,
Преста мудро за снабдієти свое
Нужностима... за будућност скупим',
Текаршніе ли да залечи раіе,
Коих грдост општинска іе била;
Садашніостца ние непрекидност...
Нарашпаіма л' што сазревап' дужно,
Момент доба том' іедног' іе мало.
К' рушит - Паши пад' Везиру Босне
У придесет хиліада Турака,
Савишели у безмишну кугу,
Су два друга, с' Борѣм перчжоманом,
И с' Аврамом, ка'но Совієтником,

Презрев живош, решиосе, пош'о,
Пофашан'е пошп' пустио Турке,
Да тим смекша свие прочи' срца,
И Везирска да утиша гніева,
К' том полаг'о нип'се преварио:
„Ишти Везир од' Србске је крви,
Прем у дієшству потурчен је саму,
Ал' све Роду приапеліип' мора;
Карађорђу л' шта і' чинио добра!
Тек' іош да га употребип' знаде,
Ніш и Босна Србска би постала“
Секша л' свиеш опоиши може
На вриеме, и до прве збудніе,
Што природу несме уніихати,
А нутреніост самас' ускршава.
Тако т' и би! Одказа му право,
Да он на мир порученіа неіма,
Но је дапо исто Марошлии,
Ш' ніим да о том како знаде ра́ди,
А он чекаш' међу шиме хоће,
Примирие набліудаіућ таіно,
Испушпаіућ' по малину Тура́к'
Палиш', харап', замамліаш' их шиме,
Да громила недигнесе на ніи,

Но што Србам ласно узбиати,
Док онамос' условиа конче;
Пак пуспіе га враћетисе здрава
И весела, и предупредена . . .
Муклосилним приашеліспвом своіски,
Прем остави она оба за се
А шокорсе у залогѣ тешке.
Но и допле і' Али-Паша умни,
Азиашки л' Долап-Чжеврчжиа . . .
Са педесет хиліада воініка
У Ниш дош'о, тусе успавио;
Одморивсе половицу диг'о
У Буприу на Мораву Српску,
Сам пред' ніима са налогом благим,
Ка' од' беса за неволіу паіну . . .
Сіеверніака пришпицило писмо
Просбовидно, ал' му приказавше.
Како дош'о хабер посл'о Србам'
Чреза своіе поуздаіе дворце:
„Іасам спреміен од' Довлеша сама
Разбраш' Српски узрок буншованіа,
Пак на зулум ак' успали іесше,
Правичної вам да поможем спрани,
Да зликовце дам у руке ваше,

Нек' би главом Скоп'іак - Паша био,
Опачност'ма подиг'о вас на се,
Да му Народ обшпим пр'авом с'уді,
Іер и Довлеш, віечно мерхамешни,
Злост' видіеші немож' николико,
Но да Раіа радомирно живка,
Велемоћност' Цара чувствуіући,
К'о мушице а ведрину данка.“
Срб - Вожд нови Обреновић Милош
С' Вуицомсе дошле саспануо,
И наушћен, да с' Турцима гледа,
Како може прекинути воіну,
Іер' іе Народ іавнос' испашпио,
А надежде све дволичне спраће . . .
Телиш кад' іе сіем' домов' им нужда;
Боліе ишпо него мршав прупе!“
Кад' извієспієс' о предлагу Паше,
И о царскоі воліи и милоспи,
Брои Турц'ма све обиде гнусне,
Злост' безсвієспіа шпо нанеспи могла,
Іош примієр'ма и свієдочбам' живим',
Шпо, где, ким', кад', и ком' учинієно
На срамошудок'а им бручну;
По Вєзира л' соглашеніу испог'

Арзоал је пад' напис'о Цару (просба)
Од' Народа, и све сиропиніе,
Да се живієт' у Царству му немож'
Због' зулума, глобе, и гублієніа . . .
Већ' да чуіє, и разумієт' шћєне,
Уничтожієв да запарє шаква;
Іер'су Срби принуждєні врло
Све забацїт', нїт' и очєм' думан',
Сієм бранїт'се, вієчно л' воеванї, од'
Пак да свєпост Царска Величєствє
Проступком им неупїше одбран;
Хєлє на шо чак од' Цара дође:
„Бїт' Народу мирну и доволїну!
Под' управом свог' Милоша Кнєза!
Паша само да градовє владє,
Ал' у Раїу дас' немієша злогрєп . . .
Од' Махмута зависїєт' її сама!
Достоїна їє дас' постарам одслє
Слакшанї її, усинїєт' їє с' нова;
Уз' прадїєда м' гїнули су Срби,
Нєк' оживну и ушїєшнї мнємє;
Божїє їє нараждашї лїудствє,
А Царскó їє старан' имсє жїшїєм.“
Турчин шакò немогав иначє,

Слоновеліост предпослао іавно,
Ал' правліиву пигриченіем паіним,
Што іе наст'о дан Слабенспва свіепліи,
„Рус у Париж!... А Срб васкрсао!...
Други... прећи л'...? Све хипленсе види,
Кром' што жив іош Карађорђе гроза!...“
Неім'о М'ухо... шад' никуда камо,
Већ' мораде овда и ліудские —.

Србскá наїважност.

Нишп' іадние, нишп' жаліе ишпа,
Но кад' хоґес', и прилика бо́ліа,
Паксе неіма чим' урадити' посла,
Шпоби славан полезностіу біо;
Без' халапа ни е ни заната!
И халаш іе мало без' искуства.
Віешпи Милош испашшеної снази,
И чо́еком сам знаіуґи себе,
К'о и прочу с'дієішвуіуґу браґу,
Особито кад' од' свуда країност,
Попашпиос', удесио сносно,
И пофално... што бип' и прославно...
Іедном' Цару кланіаписе цигло,
А Пашама и владкапи ґешто!...
На удице пофатав их злапне
За вриеме... докс' успегну злоспи
И Турака, к'о и собспвеііе.
Тос' и хшело! Дас' проживі' малко,
Дас' одахне од' бореніа пешка,
И неравна и преодулієна;
Труд'ма радим' дас' обнове силе,

И прискрбом оживоти ліудство
Смалаксавше, та близ' опчаіано.
Колико л' су тим' условіем Срби
Задоволіни, више били Турци,
А да б' воінас' неповела Рус'ма
Против' себе у содружіу прежніу . . .
Пак сліедов'о б' и удар им країніи;
Іер за ліубав све на свешу бива,
Кад'но иста' и Небеса пестри
Свієшилама и свієпови шмушни.
Чуваіс' варвар! Или пази Срба! . . .
Ніеговост іе наказиваш' враге
Просте жизни, злоупотребленія!
Ефески е храм сажежен био
Неким, негда, и некако, давно . . .
Ал' іе амо Спасов узнес'осе,
Те збиліоспно и своплотиосе:
Крилом іедним на Морачу і' спао,
А шам' другим' у вр Фрушке негди,
Па куд' нагнес' тамо и прешеже,
Зашпићава себе и Европу
Од' оплава Азиаша скверне;
Іош ораху два су ліеліка воіска —.

Поврашак несрећан.

Разагласіем віковічне воліе,
И разуму сходним умирием
Впечатліеніе свуд' разаспре Српство;
Ужуресе и без' ціеліи млоги,
Чак на своіу згібелі, и одсуду . . .
Док и круто́ Карађорђа срце
Сву великост разагрие с'нова,
Све премисли, па на іедно смисли . . .
„У живости примириа неіма,
Тко не напред, таі напашке мора,
Ком' не у свеп, шом' из' свѣта пуп іе;
Посриувше́ диешесе диже,
Камол' неби важни чоек хпевши
Поправліеніа домог'осе игда;
Врапикусє у опчизне лоно,
У природе л' блажєствєно житіє . . .
Вишнієм' слава споспєшнику Срба!
Кад' иопет' узіависє дошле,
Србиа л' нам' указасє с'нова
Блієштина вида, та сино́ва іошпє! . . .
Идем ти іоі као к' своіоі маіци,

Ничице ґу на земліицу паспи,
Спидієш'ґусе оч'ма погледаш' іе,
Недостпоїним' гледаш' по пусшиніи,
Камол' нііізи у свиепло лице;
Диґ'се неґу испод спопа' блага,
Док іе сузам', плачем и каіанієм
Неусмилим сажалієши худна,
Излечиш' му непреносне раіе,
Та Несреґка душу припишаши,
Коіас' прза' што ііі недас' надво
Из' пештере сви аждєра' земски!
Ах чувспвуієм, и признаієм кривде
И ударе, віечно непрошпеніе,
Сбрашспву вієрну шпосам узроков'о,
Али штоґу...? правдашисе неґу!...
Ни шо доспа, ниши могу више,
Него... кривсам!...? Што чоеком био
Себ' презривим при біедспвиу друґа...
Іош да у пом неспрада ми ближніи,
Тко би са мною!...
Из' свєг' ліудспва полик' и шакова!
Ох мен' віечно!... Самсе осудієши
Ев' немогу, шпосам нехошио
Зла бар себи, ша не своим' драгим',

Коїе волієх вазда од' живоша! . . .
Суд' осуђуї Свевишнієг' ме сами
К'о преступца сва зла починивша,
Но у маїке да издахнем лоно! . . .“
Повечерієм уз Днієспрусє шеп'о
Вопніацїма пуношморним' Турским'
Іош крвава, и устрашна града . . .
Забавиос', унес'осє умом
Изван плоши у мишлієніа стране,
Ал' му нешко из' мракасе іавну
Поиздалек' благолахким гласком,
Прем ли'к свієплості недала му видієт':
„Іечніє швое Свудсушчності іє чула!
Одредила м' предшпат' саму шеби;
Знаї уважіє ш' іош єт' и ш'у желіу,
Него ш'ужніє све побаци овђе,
Дас' облакшаш, и одмориш силє,
Што іош мораш на испомє пушу
Проїи згуслості жизненога мрака,
Прої' скроз мокрості Вселєнска врплого,
Пак истєкар чрєз' лєдила склиска
Судбе-грба, нигда угрианїа;
Тад' . . и донлє . . . неклониде само!
Пак вієчності . . .“

Изчезе му неопкривши країніе,
Ил' блаженство предіел' боговские,
Ил' пакленост безнадеждіа чарна;
Нег' све духа прида' мусе шиме,
Штос' увіери' моѣ божество видіеш',
И о смртном' дасе исто' спара',
Ал' кои мус' пакусиніеш' иште;
Бдив снивао, да изгубіа време
Самозлапно' свим' уфаніам' пуно',
А по дигну' г' невидиве силе,
Те кроз' спране себи наклоніка',
Ал' у магли од' віспрени' крила
Неприміечен погляд' ма слабости,
Док на плочу г' огніишта му спустше
Іош пржившу од' ужасна огніа,
Коино іе сво спапуніо здан'іе.
Предстао му дух - чуваре мієспа
Да г' испита' шко іе, и одкуд' іе,
Штаѣ шуна, и некуд' ли даліше;
А кад' чуо, и допоз'но знаком
Нєстрашеніа од' утворє' вида,
Удржап'се немогао више,
Преобличієс', чоекомсе іави',
Ал' оваким искрениа словцєм:

„Еї приане, и пишомче драги!
Іош по циглом' сіеѣам тесе гласу,
Толико си жалініс' промієнио! . . .
Све у маніак и на узмак пошло
Што т' о склопу іа увиѣам іоште,
Над' коимсам лебдио ти с' дієпства,
Настої'о т' га пречеличип' своїски,
Да смієстипшем вишег' буде боліим,
Іош по испом' тек' си раван себи!
Духас' велієг', та спанивом спієна
Свог' Народа, и над' глодноу пашпну
Све смаліавшу а времена зубом.
Идем овчас разіавієпи друз'ма,
И жипеліам надвидниє предієл',
Коиносу сви о теби скупно
Завичаїна са мною спаралисе,
Свуд' уза те, и около тебе
Трепшалису, пазили те дошлен,
Да и смртне т' часе одгаѣали,
И при скєли о пребієгу твомє
Оспавил' те што несмієли даліє
У овладіа други' хранипеліа;
Ни могли ти волієм управіаши,
Да те прєну, и своїма т' вріпє:

На минутку причекаі ме само,
Гесп к' прозоріу, ал' свећ' доћи радо,
Дивна т' видіеш', повістце ти чуши;
Мало за тим епо му посіеш'
Чрезвичайне власи мусе дижу,
Али . . . бога! . . . ? у груд закліучио,
Пак све мирно тек' си разагледіа.
Наінаприед обузмесе містце
А кристално - преогромним двором',
Свуд' из' нупра златом извезеним,
И краскама разшараним свіема,
Што луч сунца дугом их ниспушта;
Ангел', свещев', Вишезова' лици,
Сражениа . . . людска и вражиа . . .
Изумліаіу, страх ил' схрвост буде
У сміедавшу посмотриеш' их само.
Обазріесе процвіетавши Борђе,
Ал' се наш'о у пол - окружиу,
Те сушчестав' небесние ва́жні,
Сіем' іавившас' непознаших ніему.
Сводсе сіавом образ' испунио,
Разблисталос' зданіе и покукіе,
Ал' све спішно к'о у коштурниці;
Свак мимо ніга ћушке прошећуіе,

Док и на спол свак слонові сїеде,
Понаївише л' у зачеліе горніе
Прама испом' предметноме нїима
Богинїасе посадила нека . . .
Из' очіу іої две данїце сїаїу,
А из' лица місячине блажност,
На глави іої Београда спїене,
Из' коих іої свуд' іехине вире,
И понека свієплочела' гуїа,
Ол' ђекои палучави змаїе . . .
По спранам' іої двїе споїе слуге,
Десно, момче с' шпапом од' косишпа,
У руди му кеба нег' и празна . . .
Виш' ушіу му и на пешам' крила
Лабудовска, ноїа л' періе друкуд';
Од' лїева, дивна безсмертница,
У руди іої снопак прстичїца,
Под пазухом Црнокорка кнїига,
У коїуно лїудска діела пише,
Но и' жизни даїак по дан брише . . .
Полукружіем неколика сшарца
Сїедовласна, но младиїска вида,
Іагодке им под' очима пламїу,
Сви г' о іедном' исто упишаїу:

„Камос', же си досадаі нам дико,
Мош ли познаш' своє блажашеліе!?
Игде л' 'вакост' удесиос' другди? . . .“

„Ово і' зданіе надчоечіа вкуса,
Ви' л' у ніему знаш' іе пречишћени
Віечним смогом усвршенствованіа,
Ниши би вам пако сіала лица;
А іа кудсам бив'о и блудио,
Шта видио, шта л' од свега избр'о
То' ви' давно прозрелиште прие
Рожденіа ми, све живота бавніе;
Іедино' іе шпо ме погодило,
Наипаче л' да ме сакрушава,
Попаліеност', и срушеніе свога
Свег' . . . дигнуша зноіем и крвима,
Па м' іе спрашно вас и погледнуши;
Колико л' ми свешииште видни,
Тоскрозниє ваш ме глед пронзава,
Упліеніуіе, и к' разбору . . . шегли,
А извієстно ч'аш' віечности мрак іе,
Згроз іе муком кад' пуштоша жаліна! . . .
Спажам званіе но и пієсност' ліудску,
Коіа намсе све несходна чині,
Ил' пешко нам' без смилієніа вишніа . . .“

Самсам іа себ' наскучаши спао,
Штос' подмеће недопуносп моћи!
„Утіеш' намсе іош достоїни болиг'!
По мешезу додїе л' чоечцу
Има іош куд' . . .
Бе спраї іаук, а віечїтє піесне,
У дивошпу расплаваїус' душе,
Нїшп' некварїс', свег' ліепота праїе;
У небесносп додварасе земно' —
То му рекав сви учезну на мах,
У дневноспї премїесшесе ведрост,
И шек' узгред' намігне му момче
Золуфаво', и кудраве кїке,
А своїем пришежућим шпанком,
Да за нїїме и радостно пође,
Куд' он иде, шам' іе живош прави.
К' себ' дошавши после свега пога
Удивїесе, шпо іе привидїенїе,
Набожносп га подукрепи силна,
Тер' опепа мир у нупри своїї
Узазове, па разложиш' спао
Сам у себи а о свему себи:
„Идем! Идем у свої Народ милїан!
Іеда с'жалис' проспїш' веледушно

Сва досадніа м' из' неуміа текша,
Те дозволи у нїєдри му жиши,
Оплакиваш' неискусност' грдну
Волиєш' своим', нег' на свиєт' иком' . . .
Нит' іє среће ван свог' завичаїа,
К'о ни друґа преко домочадца! . . .
Бездушна іє полишика лиха,
И наїволи шек' несреће сводиш',
Поздно дознах, но да кажем роґам',
И спрадніє ми да несмећу' с' ума;
За примієр ме да имаду вієчни . . .
Како вієрност' замрзліусє враґа,
Како л' бієда заборавіас' ласно,
Чак и своїа, па нектоли нечіа . . .
Род іє чувап', свом кумиру жреп' іє,
Іа ћу крґчит' к'о и одпре шпосам,
Своим трудом крмишићу свое,
Бит'ћу кропчи од' свакога Срба,
Кварип' нїима удешенїа нећу . . .
Но сношенієм снижености спраїє
Учиш'ћу их крепкодушїу нужну,
К'о дієлаїућ' подвизима славним',
Шполи више зазор, букне враж'шва
На ме живог' . . . у Народу своме,

Со шим више, боліе, и іасније
Србїе узнаш', и нови му Вожде,
Коликéсам іа важности іошше,
Пак ме назаш' [к'о у глави очи . . .
Држашћé ме као св'обштер' опца,
К' ослободу пуш им указавша,
И ошкривша све препоне Српству;
Спрм времена л' іош наівише може,
И с' природом заімноуз іе Гени,
Колумбиа л' из' пучине никне
Кад' опважник науми́ е наћи . . .!
А будем ли самоліубіа жертвом,
Судби л' паче предмет казни строге,
Неизбієжност и шућу пренесши,
Ипак Творцу молећисе Вишніем',
Да ми Српству то неспави гріехом,
Лиш' да прости́ и с'участним' шога;
И смрт моју, и крвце ми капцу
На ползу им да обрати општу . . .!
Могила ми іеда́с' дигне гроба
У Народу, ког'сам успренуо,
Са́м да спане већ' о себи мислиш',
Наш' уздаш' се и у кога другог',
Окром у се, и у своіе кліусе! . . .

А діел'масам іа га увіерио,
Да свес' може, но тек' боліе віештим;
Фридриха л' им превосплоши Боже,
Ол' Франклина васкрсни ми Србству!
Знам іа браће чувствонієжна срдца,
Разгрєваћес' и о мене м'ршва,
Карађорђа л' свога споминіући
Прецієніашћє зла и добра моіа
Снизхождєнієм к' моме простодушіу
Према хитрим сад' Европє умам . . .
Мномћє своіє исправіати после,
И Срб учип' свак синове своіє
Да мудрости домчаіусє правє,
Віешпу л' дієлаш' нигда касно ние,
И врлине божєствєна' сила
Удачности прозіабава цвєткє,
Настварава што б' и срећа ієдва —
Чоечкисам одиграо танца . . .
И ниєсам преко навичаіна,
Ка'но имієх одређєніа поспієх,
А с' каіанієм да неслазим к' Стиксу . . .
Свє б' служило м', к'о и'вако, воліи,
Ал' спушидє попліє узнах своіє,
Тєсє морам неискаіав каіаш' . . . ?

Што неумієх боліє' различаши,
Тко л' ми вієрни, тко л' подмукли био! . . .
Ах . . . одступих од' разлога зрела,
И од' сродна свога мужеуміа,
Довієриу више дадох маха
Дволичниц'ма . . . и врагобожач'ма! . . .
Ал' же . . . наї их' . . . сам Пиперски крвник,
Што све може! . . . Ни да' варап' себе . . .
Ериніса л' іош смртнике пази,
Грдост низи, смієрност опімашпава."

Из' Хошина самдруг Карађорђе
Опишао, а да немре онди,
Бе му треба ждрал іедва би зглед'о
С' краіа на краі прелєћаіућ' земліу;
Опле мог'о дић' іунака двієста
Све Србаліа, познатиє себи,
Пак из' Влашке б' и Молдаве набр'о
До Србие хиліад' неколико,
Нит' би осп'о шкоб' непош'о ш' ніиме,
Тако врх би с' нова изнудио;
Ал' неим'о скришног' намієреніа,
Сієм' ошићи са прочима живієт'
Ліубо-просто, ђено и порођен,
Док и свончас' по божиоі воліи —

А на случаї зовну́ли га Срби,
Дасе іавне́ шекар спрашан враз'ма.
Пак и шамо из' Ніемачке прешав,
Прем уза се недовео свипе,
Немого л' іе кроза Шумадиу
Таіом проћи, све зовнуши своіе
Назлобрзе ... и желе́ке' раша,
Извієспне му, и одборне момке? . . .
Пак би к' себе спригласио проче
В'рло ласно, и свієплично брзо;
Ал' непош'о узроковаш' бу́не,
Ни гніавежа, ни крвеніа лишніа,
Он іе узн'о сієћашисе конца,
И с' ближиєм дас' и живієш' мо́ра . . . ?
Но с' упишієм честоспрадалаца
Силно своіе споиш' присупствіє;
Уважали б' двоином их врази,
Што б' он ћуп'о, а владкао Миле,
И са́м резвим показавсе пієма,
А іош држећ' спрашног' у нієдарци! . . .
С' шог' он правце и к' Приану ... своє
Преиначен ... неопкривсе ніком',
Доксе іави новом' Господару,
А пис'о му доћ' саспаш'се ш' ніиме,

Да га прими́, давши спарцу місце
Одговорно проживаніу пишіу,
Ил' до новог' діелима обраша,
Ил' за време до блискога конца;
Бе да у се прибересе посве,
Равнодушно л' и нераздраживо
Сматраіући на журеніа ліудска
Прешкновеніам подвржена' сваким',
К'о уштрбам и непоспоіанспвам'.

Наіве́ха́ жершва.

Ах Владіелци... те лиш' сре́жом горди!
Ради́ л' боге предспавіапи земске!
И по нек би да іе́ обуздаіет'! . . .
Него више благодушні́ срдца
Сажаліеніас' удостоіаваше,
Соспрананіа, и чак опрашпаніа
Извиненіем шпоспе и ви ліуди
Посршаві́, к'о и ваши ра́би,
И ако себ' заборавіа́т' чешће;
Сіаіна худносп васка низражава
Браша у прах клекну́т' прегибаше,
На ні́ спаіете, дас' видите вишим' . . .
Вама іедним' химером іе правда,
А испи́на доно́сача шпеше,
Врлост лишніа шпо пороци сла́ти,
Дижу́ћи вас, пак и сваліуіу́ћи . . .
Бручносп славом подме́сесе вама;

Доводмаспе принуждени признаш',
Вам' да лiудства мнимес' чине лупке,
Ал' му и ви' краће Фаворит'ма;
Наскучне вам' шко шегобе незри,
Успоредне са'новима вишим',
И окривіа залуднични зазор
Немогавше' над' чоештво сродно,
Над' коіесе смиешност пропиніе —
Као лепшир збунит' воздух крилцам',
Ил' ка' орли отрѣисе сфери,
Док наіпосле к' зецу ил' м'ршини . . . !
Кам' лис' Вожде, кад Вуицу посла?
И ніег' питаі како дочекан іе! . . .
К'о да с' Неба из' Раіа л' іе дош'о!
Ти л' по миру бившу скнађеноме,
Прем нехотце, узіариоб' Турство,
Ни с' ким' пад' іош рапа неимавше',
А на лiудство побом поспрадавше' . . .
Куд' ли бисе црніе и біедніе
Но без' свега у живому голу!? . . .
Ев што претне верховнога Кнеза!
И разсудци, и совіети општи! . . .
Поздоренца, мир нарушит' хпевша,
(Или барем кад' би хпео може:)

Удаліиши... одаслаш' га куда? . . .
Ал' за спалеж забезпечит' сушпи,
И за неімаш' с' Турци о ніем спора,
Смахнули су... и уіємчили га,
Ак' и редког' у свим' Србам' бивша;
Угодіели и свирієпства скверніу
Чеснну птвердості оказати слова
Те варвару, волієвшему исто! . . .
(Карађорђе і' тушунузми, рекшу,
Тушмад'кшен бишеі епмед'н'з?!? . . .
Кад' Србиа враћена им паіно
Издаіничіем, и начином подлим.)
Но да Народ оспане у миру
Ким'се нужд'о колик' и живошом,
А без' того баш іамачно неби,
Већ' би іоште рад'о уллучили
Злобни Турци...? пак' - покосит' Србе!
Шта л' би ови шад' узмогли сами,
Кад' им душа ближ' іе скочит' на нос,
А неіавна помоћ ниодкуда;
Зло іе воіна свагда и свакако,
Причине іоі неколико перу
Сочоека крвцу са образа,
Ал' послієдства цїєне іоі важност.

К' пом' домога успав опглашава,
„Своіу срећу неуступаш' другом'!
Преварцу л' је оприненіе део! . . .“
Сва т' епоха завршисе чудног' . . .
Трагедиом, ипак шрзателном . . .?
Опасланиєм ніег' испога главе,
Мієсто жива да г' неводе Турци
На безчестіє и срамоту већу . . .
У Цариград к' безаконіа споу;
Нек' іоі мртвоі поприспуи ієдва,
Тко ієс' живє раздрмав'о смртно.
Тад' іє' мог'о Цар и врашип' к' шієлу,
И іавліаш' іоі веледушіє празно,
Ал' му живу шпа б' чинио богзна . . .?
Што му предци и с' другима шаквим'! . . .
На то прист'о по необхідност'ма
Вшори Српски Милош Господаре,
Учасш своіу плачућ' уз' нієгову . . .
Ка Тополи однес'о му шієло,
Бе у цркви, покоіником самим
Сазиданоі іош за славе пуне,
Укоп'о га, и свесрдно рек'о:
„Ев осташци Господара' Српска,
Карађорђа Петровића збиліска!

Ніим' іє име обновлієно Срода,
Важноспіу іє васкрснуло свуда;
Он іє свиеп зачудио славом,
Шпо іє Порпу попресао гнієвом;
Себ' жершвова у Вселенскá испог' . . .
Вієчна памеш и хрбинам' циглот'!“

О ш п і е в

Напрошив оног': „Гарко нам је сунце за
облаке зашло“ и пр.

Ал' т' је духа моћност
груди разгриала,
Ишекаре Сербску
врлост обасіала!
Грозноі Судби препи
віерност освешліаши,
И оп' рода к' роду
діел'ма оправдаши.
Звіездесе іавліаіу
міесецу нам' излази,
Сунцем добрас' нуди
злоба да прелази;
Србские опра́сли,
кѣри и синовѣ,
Пак надежде ліубкост
помаліасе нова;

Неіма више сѹза́
него фалé жари,
Нит' нам ишто могу́
Турски ве́х' ханчжари!
И кром' Всевишніему
руке ми пружасмо,
И свиет нас презре,
Ал' помо́х'се знасмо!
Радуюмос' днєви
и об сваку но́ццу,
О Богу нам живом,
вієра у срдашцу!
Та док миш'це Србам'
и опчизне буде,
Оружіє нам врази
ве́х' уважат' суде.

Попієваімо Срби,
ушієш'мосе плачни!
Ну спасєніє опет'
нам' дарова Вієчни!
Васкрєніте згибші,
ожив'те гробови,

Већ' попомци ваши
ниесу робови!
Злачна Срб'іе поліа
попомци с' изворам,
Красећ' разшушпуішес'
уз' пшице по горах!
Брда и долине
осміешкуішес' громко,
Кад' вас опеш брани'
Милош сиви соко,
Кад' и Серба діеца
двоіницам' свираіу,
Блудна стада пасућ'
срећу распіеваіу.

Чие л' постоіано
станіе біеше игда,
Кои л' Народ іошше
необновіес' нигда? . . .
Іунац'ма су игре
крупна промієненіа!
Срба віером спече
И Түрк продуженіа . . .

Ми' л' шпо небу дужни
То Муїкани . . . нама;
Спас волієо жертву
снисхожденіє вразма —.

Све можемо Серби
Кадагодсмо сложни!
Гдіесе воліа здомне
Там' и слаби снажни! . . .
Іош времена има
Све прошекло ние,
К' нам враг пизму хранив,
Себ' тек' іаму рие —.

Конац и послієдне часши.

Іош нешто!
„Тко зна боліє, Широко му поліє —.“
Тко л' ќе вишніє, Родиле му лишніє —.“

С а д р ж.

У п р в о і ч а с т и.

- Стр. III. Бугарска приповиєдка и посьвета.
— IX. Прословие к' Читашеліу.

С о ч и н е н и а п о ч е т а к.

- Стр. 1^а. Срет.
— 6. Призив.
— 7. Побуд.
— 10. Непрекид.
— 14. Докази новии.
— 23. Великачка малешност.
— 47. Обзор Истории Славіан'.
— 62. Честиност.
— 71. Полза Фраікорства.
— 74. Подспрек.
— 80. Начало устанка Србов'.
— 90. Пушкараніа.
— 96. Први важни боі.
— 99. Први поход на Ужице.
— 103. Узетіе Пореча и Кліуча.
— 105. Боі на Чучугам'.
— 108. Распростран к' Нішу.
— 110. Поход на Крушевац.
— 113. Боі на Чживчжибари.
— 116. Предшества Мишарска боіа.
— 136. Боі на Мишару поліу.
-

У в ш о р о і ч а с ш и.

- Стр. 1. Прва обсада Делиграда.
— 9. Рођење и неке черте вождова нрава.
— 33. Спасение истога.
— 39. Народни Вожда избор.
— 43. Помазание Вожда.
— 45. Соперник Вожда.
— 53. Испреб Соперника.
— 61. Поспіеси узет' Београд.
— 62. Призив Гушанца.
— 74. Турак' у Београду спаніе.
— 78. Равнодушіе Турспва.
— 91. Покушениа Гушанца.
— 94. Вечичеспвеновидност.
— 99. Поставак Совіетспва.
— 102. Славошашност.
— 106. Дочек Мухасила.
— 107. Конде прибіег.
— 109. Гуриш на Београд.
— 115. Спалиш Турак' у тврдиніи.
— 118. Узетіе Београда конечно.
— 126. Радован.
— 128. Узетіе Шабца.
— 131. Узетіе Ужица.
— 133. Спасение Ичка.
— 136. Србски Арсенал.
— 140. Инприге у Београду.
— 144. Благонаміерност.

Сп. 146. Нечувеност.

— 155. Узéће Кладова.

— 158. Наівећост.

— 160. Назовост.

— 167. Просвиш.

— 178. Кривославіе.

— 182. Народоліубіе.

У ч а с т и п р е ж о і.

Спр. 1. Дивошник.

— 24. Божеспвеномо́іе.

— 28. Рудокопніа.

— 32. Їединцашост.

— 36. Циганспво.

— 40. Качесства Пешра Ичкоглие.

— 43. Позив Мораиша.

— 45. Селачиносп.

— 47. Румун.

— 52. Вожда баріакшар.

— 57. Сражение Малаіничко́.

— 62. Нискодушіе.

— 70. Безсмершник.

— 74. Дика Слиепаца.

— 78. Самоспалност.

— 88. Неопроспност.

— 98. Опажност.

— 101. Основаніе Учишпа.

- Сш. 107. Тогоре.
— 123. Благоразумиа сила.
— 132. Наіусуђеност.
— 142. Испожелание.
— 147. Приміер испородиа.
— 151. Надобичност.
— 154. Боі Суходолски.
— 158. Туриш на нови - Пазар.
— 170. Оппобіедие.
-

У ч а с т и ч е т в р т о і.

- Сшр. 1. Вшорична обсада Делиграда.
— 9. Поход на Сребрницу.
— 13. Ослобод Лознице.
— 18. Боі на Руніан'ма.
— 23. Славни боі на поліу Тичару.
— 34. Нес'опвіешна сліедствиа.
— 41. Пустошност іе шпешност.
— 60. Опдаіа Лознице.
— 64. Разбишиє Засавице.
— 69. Нарочни суноврат.
— 72. Изгуб шабца.
— 81. Провид.
— 85. Пришієха.
— 101. Враждебности опреба.
— 111. Спрашносудіа непреміеност.
— 118. Опношніа к' Србам' Аустриє.

Ст. 121. Несреће счедности.

— 124. Распів.

— 127. Мршца васкрс.

— 132. Бишка на Дубліу.

— 136. Содієіспва поспранска.

— 140. Вид мира.

— 146. Српска наіважност.

— 148. Поврашак несрећан.

— 163. Наівећа жертва.

— 168. Оппів.

Приміешке и погрешке.

Спр. 14. вр. 21. Испо' Бонапарта писмо сушчествује
и данас у Карађорђа потомства, ка-
когод и опвеп' ніегов на по'... шпо
іе и преблажеіопочившу Славши у ру-
ке дошао ... на віерно.

— 134. — 14. Не, под дну, него по дну.

— 160. — 24. Не, свончас', но скончас'.

Господа Предпожертвователи:

Из Србие Крагоевца

Господар Милош Обреновић Србие врховни и
наслідни Кнез. 100 екз.

Из Одесе.

Гн. Филип Лучић града глава и трговине со- вієшник	30	—
— Іоан Ризнић Комерціє совієшник	20	—
— Іван Квекић	25	—
— Георг Ризнић	10	—
— Димитрие Скулић	5	—
— Марко Квекић	1	—
— Александер Димитриєвич Іаницки из С. Пешерб.	1	—
— Платон Симоновић Срб (из Фрушке Каменице) доктор Фил. и своб. Наук, и профес. у Лицеіу	5	—
— Лука Ліесар Црногорец	1	—
— Афанас Івановић болгар. Деп.	2	—

Гн. Димитрие Раіовић Триєспинац	1 екз.
— Христо Петровић бив. Срб. главни Курієр	1 —
— Степан Иванов Радович	1 —

Из Бєсарабіє Г. Кишенова:

Ег. В - П. Г. Леонтиє бивши Митрополиш у Београду, и Руски Кавалер	2 —
Ег. Преп. Г. Спиридон Филиповић Срб. Архи- мандриш и Рус. Кавалер	10 —
Г. Полковник и Кавалер Іаков Николаевич Ра- дич (Србин)	2 —
Госпоіа Полковница Мариа Андреевна Ради- чевка	2 —
Гн. Подполковник Петар Феодоровић Добрніац	5 —
Гіа. Подполковница Мариа Диканович Добр- нічевка	5 —
Гчна. Ліубинка Петровна Добрнічева	5 —
Гн. Опс. Штабс-Капелан и Кавалієр Степан Огорієлица	2 —
Гн. Лука Лазарєвић бив: Шабца и Подриніа Коменданш	5 —
Гіа. Даноіла Лазарєвићка	5 —
Г. Іаникіє Димитриєвић Бурић бив: вожда главни секрешар и Рус. Кавалер	2 —

Г. Вуле Илић бив. Комендант Смедерева	6	екз.
Гіа. Мариа Констаншиновна Илићка	2	—
Гчна. Милица Вуловна	1	—
Гн. Крага Паприаршианин бив. Срб. Капет.	1	—
Гіа. Спана Констандиновна Краговка	1	—
Гчна. Кашарина Констаншиновна	1	—
Гн. Александер Милановић	2	—
— Тип. Сов. Александер Мишовић Срб.	2	—
— Подпоручик Крста Никшић	2	—
— Прапоршчик Димитрие Хрстић	2	—
— Јефша Хрстић бив. Беогр. Полиц.	1	—
Гіа. Анеша Срдановић Хрстићка	1	—
Ніов син Г. Максим Јефшимиев Хрстић шпу-		
денш вишег' Училишта Ніежинска	1	—
Гн. Благое Миленковић	2	—
— Хрста Живковић Кладовски	2	—
— Никола Симоновић	2	—
— Никола Ивановић Видинлиа	1	—
— Никола Ивановић Карановчанин	1	—
— Прока Јовановић Судар из Славоние	1	—
— Моисило Јеремић Сриемчина	4	—
— Борђе Беџаровић	1	—
— Милушин Симовић с' Рожаніспва Нах.		
Ужичке	1	—

Гчна. Мариа Іовановић Селакова и браш ніен		
— Димитрие Селак	2	—
Г. Георг Младеновић	2	—
— Кн. Старов. Іован Рашковић	3	—
Гіа Кніегиніа Александра Рашковићка	2	—
Г. Кн. Николаі Іованов Рашковић	2	—
Гн. Антоние Симоновић бив. воів. Крушев.	2	—
— Степан Живковић Колеж. Ассес.	1	—
Гіа. Савка Николаевна Живковићка	1	—
Гчна. Софіа Степановна Живковићева	1	—
— Филип Николаєвић учен	1	—
Гн. Лазар Арсеновић и ліуба ніегова		
Гіа. Стана Іаковліева Арсеновићка	2	—
Гн. Тошо Филиповић Хербез са сестром		
Гіом. Госпавом Ф. Х.	2	—
— Пешар Илиев Воіновић віерни Б ов		
. слуга	1	—
Г. Иліа Чарапић бив. Гроч. воів.	20	—
— Вицко Коловић из Котора	1	—

Из Бес. Гр. Акермана:

Г. Тома Милиновић Мориніанин из Боке	2	—
— Цвіетко син истога	1	—

Гіа. Мариа Іанкова Милиновиќка	2	екз.
Гн. Кол. секр. Феодор Сніежков	2	—

Из Бес. Гр. Хошина:

Господар Алекса Карађорђевић	15	—
Г. Іеврем Ненадовић бив. воів. вал.	3	—
— Милош Сарановац б. воів. Жупски	3	—
— Александар Х. Трипковић Сараїлиа	2	—

Из Бес. Гр. Исмаилова:

Г. Трговине сов. Машиа Драгићевић из Рисніа	2	—
Гіа. Елисавета Х. Тодоровић Драгићевићка	2	—
— Стеван Бравачић Моспаранин	2	—
— Спиридон Бурковић из Рисніа	2	—
— Іован Русповић Бокелі из' Новога	2	—
— Іован Обиловић оплеђер	2	—
— Борђе Бурасовић опудађер	2	—

Из Триєсша:

Г. Димитрие Фрушић ліекар	1	—
Гіа. Іованка Н. Фрушићка са син. Чедомилом	2	—
Бак Іоан Х. Драгов Тодоровић	4	—

Г. Димитрие Владиславієвић учип.	1	екз.
— Іефша Поповић учип.	1	—

И з Х а л ђ е:

Господична Терезиа Амалиа благородна ош		
Іакоб	4	—

И з' Л и п и с к а:

Его Висородие Г. Сшатскій Совієтник Рускій Генерал - Консул у Крал. Саксонском и Ка- валер, Василій Иванович Фраіганк	2	—
Его Благородие Г. Штабс - Капитан Александр Павлович Іесипов	1	—
Преч. Г. Архим. Іо́на Апанасиадис од Олимпа	1	—
Г. Теохар с' племеном своим	6	—
— Малечко Н. Бугарин шрг.	1	—
— Кирос Н. Болгар шр.	1	—
— Константин Мими ученик из Цариг.	1	—
— Христофор Х. Іоановић уч . . . из Букор	3	—
— Харитон Георгиадис Боеско слиш. Мед. из Букор.	1	—
— Георг Пагонис из Епира	1	—
— Мураш Саш'лмиш из Анадола —	2	—

Г. Іоан М. К. Русеши уч. Мед. Румун из		
Букор.	10	екз.
— Емил Пиндгер учен. Филологие из Бреслава	1	—
— Теодор Гадеш из Беча	1	—
— Петар Поповић из Коспаїнице	1	—
— Антон Сухи слуш. Мед.	1	—
— Франк слуш. прав.	1	—

Из Валахие Гр. Букорешта:

Г. Велики Логошеш од' Валахие Констаншин		
благородни од Голеско	5	—
Г. Констаншин благ. од Градиштану лїуб. муз'	2	—
Гіа. Екашерина М. Русеши благ. оп Канша-		
кузен	5	—
Гн. Николаї Іоанович пр.	1	—
— Михаил Іоанович (оп. мог. приап. Рус.)	2	—

Из Карловца Хрватска:

Преч. Г. Лукиан Мушицки Архимандрит и		
Администратор Плашке Епархје	13	—
Чест. Г. Іован Баковић Намієстник и Парох		
Карловачки	1	—
Г. Самуило Илић Учишелі	10	—

Благ. Г. Іован Борић пенз. Капет.	1	екз.
Г. Г. Іосиф Поповић, и Глигорие Малешевић		
вр'овни Тупори цркве	6	—
Г. Симеон Роксандић	1	—
— Гаврило Трифић	1	—
— Никола Коспић.	1	—
— Іосиф Шпаноевић Црквеніак	1	—
— Васо Вуковић из Пешприніе	1	—
— Гаврило Милеуснић из Госпића	1	—
— Тодор Оклопчџија из' Гос.	1	—
— Гаврило Омчикус из Удбине	1	—
— Никола Поповић из Загреба	1	—
— Нешко Пеіовић, супруга ніегова и кћери		
ніиове Јел'ена и Анђелина	4	—
Бак Михаило Станиславіевић	1	—
— Ђорђе Поповић, шргов. кал.	1	—
Г. Михаил Милићевић	2	—
— Ђорђе Поповић бив. у Срб.	2	—

Д о д а т а к

Ако іе овда Улпимаш Рускі́ подписан Опоманском
Порпом, нек' и ово сліедуіе, акол'самсе прехиприо,
и тако нешкоди, шпосе уздам да хоће кадашад,
пак іе́дасе што и Србину одреди —.

* * *

Све радости и узпре́ни душе
Разаспиршес' хипро елекпима
До краі мо́ра и куда іе суше,
Чак по Српским поздним родовима!

* * *

Шта л' милие, што л' іе игда драже
Ліубвом віером разпрегну́шим сердцям,
Нег' што браћу Іеднородце сла́же,
Што л' нас зближа к' божемо́ћним тварцям?

* * *

Ожизненіє! Пакіавленіє л' Срода,
Извієспнога могушпештвом свієшу,
Све рáспієве узвишава склада,
И красопіє придаіє му цвієшу.

* * *

Кнез - Милоше, слико великога,
За срод шруде све сносивша радо,
Наслађуіє дара небеснога
Іавиш' Српско домадарски спадо!

* * *

Сад разрешиє му́чаніє ши досле,
Кад' опишієм убієди Сулпана
Уважиши Серпска Рода после,
Даш' іунашпву и сієм воіне спана.

* * *

Вишнієм' слава на содієіспву іавну,
Што своима нигда пропаєт' неда,
Пак браш' Славу на пособіу заімну
Станіє врага . . . упошребшу овда.

* * *

Та ве́к' и ти́, о впо́ра нам' главо!
Прем оливе, ал' доможес' віенца,
К'о и она́і... за ні́ што с' пушком спаво;
Но не спало за начин'ма діє́ца.

* * *

К' діє́ліис' ишту поспіє́шеніа віерна
Што н' опшпинску желіу подмируіу!
Правосп пупе к' ніо́і обира 'корна,
Но и мудросп; обе л' напредуіу.

* * *

Боліи́ чоек, ліє́пшег' дарованіа,
Премієрапи воліан и умієпан,
Што му і́ бли́же и о маніє гнаніа
Узме, скрепліа, па спє́пе́но сретан.

* * *

Е́то п' ма́ха сад' ишекар духу!
Сеі у ніву свог' живо́па діє́ла,
Званиа пи узошвіє́шна слуху,
Да б' накомспву на́дно прозіабала.

* * *

Мрзи, гоїи, та удаліуї скверне
Сметаїиве п' ліуде и препоне;
Завичаїце пїпаї тек' приміерне,
„Лубе л' браћу!?” Пак да учé оне:

* * *

„Чему л'?...“ Сами казан' ће ти врли,
Тек' им уши х'пїедни прикланїати;
С' Мусама су Владци боравили,
Неспидїелис' у школе свраћати.

* * *

Правда і' и по, да достоїност редка,
К' пом іе мучно, ал' све можес' наїи,
Од враждесе скланїа, и упрека,
Тер' у свіетска пренебрéга' шаїи.

* * *

Све л' зачед'мо већ' надежде Серби!
Какоће' нам ревнован' попомци,
Пачеж' како слїеванисе герби! . . .
Давно л' падших прадїедах синовци

* * *

Нек'...! ? почеша́ доканчаіу славно,
За ублажат' и прамайкі́ коспи
Истребляіу́х' и прогонив срамно
Многогрдне ту́ђеиґске злоспи.

З а с а д' і е д о с т а.

Item...
3e...
H...
M...

...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

